

**TKP MK Genel
Sekreteri
İ. Bilen yoldaşın
Parti
Konferansı'nda
okuduğu
Merkez Komitesi
raporu**

TÜSTAV

Konya, 1977

**TKP MK Genel
Sekreteri
İ. Bilen yoldaşın
Parti
Konferansı'nda
okuduğu
Merkez Komitesi
raporu**

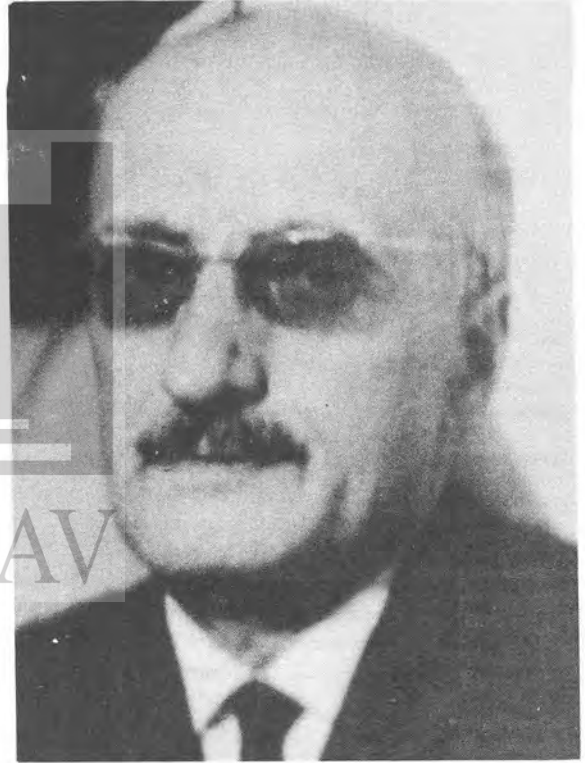
TÜSTAV

Konya, 1977

(1977)

TKP Yayınları

TÜSTAV

TKP MK GENEL SEKRETERİ İ. BİLEN YOLDAŞ

Açıklama

Türkiye Komünist Partisi'nin Konferansı yapıldı.

Bu Konferans TKP'nin gelişmesinde tarihsel bir aşama ve dönemeçtir.

Konferans işbirlikçi burjuvazinin memleket ölçüsünde komünistlere, işçi sınıfına ve bütün ilerici güçlere karşı uyguladığı sert bir faşist terör ve derin gizlilik koşullarında düzenlendi. Konferans'ın hazırlıklarını Merkez Komitesi'nin oluşturduğu özel bir Komite yürüttü.

Konferans, işçi sınıfının emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf savaşının sertleştiği, genişlediği, geniş emekçi yığınlarını kapladığı koşullarda hazırlandı, yapıldı. Bu hazırlık sırasında partinin Program ve Tüzüğü, stratejisi ve taktiği, politikası geniş emekçi yığınlarına daha büyük ölçüde ulaştırıldı. İdeolojik savaşa özel bir önem verildi. Böylece partinin gelişmesine geniş bir taban ve olanaklar hazırlandı.

Partimiz zor bir durumdan kurtuldu, dar boğazlardan geçti. Parti Lenin-ci savaş yörüngesine oturdu. Bu silkinme ve kalkınma atılımına parti MK Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 oturumunda aldığı kararlar yol açtı. Konferans bu tarihsel gerçeği saptadı.

Bu dönemde en önemlisi, partinin yeni Program ve Tüzüğü'nün hazırlanması, strateji ve taktiğinin çizilmesiydi. Program ve Tüzük tasarılarının hazırlanması için özel bir Komisyon görevlendirildi. Bu tasarılar demokratik santralizm gereğince partinin bütün örgütlerine, üyelerine sunuldu. Gelen bütün öneri ve eleştiriler özel komisyonca incelendi, göz önünde tutuldu, elendi ve tasarıda gereken değişiklikler yapıldı. Böylece Program ve Tüzük parti örgütlerinin, üyelerinin kolektif bir ürünü oldu.

Program ve Tüzük tasarılarının onaylanması Konferans'ın gündemindeydi.

Konferansa katılanlar sürekli alkışlarla, oybirliğiyle tasarıları onayladılar.

Konferans'ın gündeminde daha şunlar vardı: Parti Merkez Komitesi'nin raporu başta geliyordu. Parti çalışmaları ve perspektifleri raporda geniş ölçüde incelenmişti. Gündemde partinin platform ve tezleri yer alıyordu. Platform partinin izleyeceği politikayı çiziyordu. Gündem modellerinden biri de parti politikasının, parti Merkez Komitesi'nin, Politik Bürosu'nun, Genel Sekreter'in onaylanmasıydı. Bütün bunlar oybirliği ile, alkışlarla onaylandı.

Konferans işçi sınıfımızın, halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşının başarıya ulaşması; hükümetin devrilmesi, anti-emperyalist demokratik bir hükümetin kurulması, büyük burjuvazinin, emperyalizmin egemenliğine son verilmesi, NATO'dan, emperyalist bloklardan çıkılması, topraklarımızdaki atom harmanlarının, saldırı üslerinin kaldırılması, Kürt halkının ulusal haklarına kavuşması için işçi sınıfının hegemonyasında, bütün demokratik, anti-emperyalist güçler arasında eylem birliğinin, bağlaşıklığın kurulması gereğini bir kez daha vurguladı.

Konferans, proletarya enternasyonalizminin, dünya komünist ve işçi partilerinin birliğinin güçlenmesi yolunda parti yönetiminin tutumunu onayladı. Ve bu tutumun sürdürülmesini önerdi.

Açıklama

Türkiye Komünist Partisi'nin Konferans'ı yapıldı.

Bu Konferans TKP'nin gelişmesinde tarihsel bir aşama ve dönemeçtir.

Konferans işbirlikçi burjuvazinin memleket ölçüsünde komünistlere, işçi sınıfına ve bütün ilerici güçlere karşı uyguladığı sert bir faşist terör ve derin gizlilik koşullarında düzenlendi. Konferans'ın hazırlıklarını Merkez Komitesi'nin oluşturduğu özel bir Komite yürüttü.

Konferans, işçi sınıfının emperyalizme, işbirlikçi burjuvaziye karşı yürüttüğü sınıf savaşının sertleştiği, genişlediği, geniş emekçi yığınlarını kapladığı koşullarda hazırlandı, yapıldı. Bu hazırlık sırasında partinin Program ve Tüzüğü, stratejisi ve taktiği, politikası geniş emekçi yığınlarına daha büyük ölçüde ulaştırıldı. İdeolojik savaşa özel bir önem verildi. Böylece partinin gelişmesine geniş bir taban ve olanaklar hazırlandı.

Partimiz zor bir durumdan kurtuldu, dar boğazlardan geçti. Parti Leninci savaş yürüncesine oturdu. Bu silkinme ve kalkınma atılımına parti MK Politik Bürosu'nun 24 Mayıs 1973 oturumunda aldığı kararlar yol açtı. Konferans bu tarihsel geçişi saptadı.

Bu dönemde en önemlisi, partinin yeni Program ve Tüzüğü'nün hazırlanması, strateji ve taktiğinin çizilmesi idi. Program ve Tüzük tasarılarının hazırlanması için özel bir Komisyon görevlendirildi. Bu tasarılar demokratik santralizm gereğince partinin bütün örgütlerine, üyelerine sunuldu. Gelen bütün öneri ve eleştiriler özel komisyonca incelendi, göz önünde tutuldu, elendi ve tasarıda gereken değişiklikler yapıldı. Böylece Program ve Tüzük parti örgütlerinin, üyelerinin kolektif bir ürünü oldu.

Program ve Tüzük tasarılarının onaylanması Konferans'ın gündemindeydi.

Konferansa katılanlar sürekli alkışlarla, aybirligiyle tasarıları onayladılar.

Konferans'ın gündeminde daha şunlar vardı: Parti Merkez Komitesi'nin raporu başta geliyordu. Parti çalışmaları ve perspektifleri raporda geniş ölçüde incelenmişti. Gündemde partinin platform ve tezleri yer alıyordu. Platform partinin izleyeceği politikayı çiziyordu. Gündem maddelerinden biri de parti politikasının, parti Merkez Komitesi'nin, Politik Bürosu'nun, Genel Sekreter'in onaylanmasıydı. Bütün bunlar aybirligi ile, alkışlarla onaylandı.

Konferans işçi sınıfımızın, halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş savaşının başarıya ulaşması; hükümetin devrilmesi, anti-emperyalist demokratik bir hükümetin kurulması, büyük burjuvazinin, emperyalizmin egemenliğine son verilmesi, NATO'dan, emperyalist bloklardan çıkılması, topraklarımızdaki atom harmanlarının, saldırı üslerinin kaldırılması, Kürt halkının ulusal haklarına kavuşması için işçi sınıfının hegemonyasında, bütün demokratik, anti-emperyalist güçler arasında eylem birliğinin, bağlaşıklığın kurulması gereğini bir kez daha vurguladı.

Konferans, proletarya enternasyonalizminin, dünya komünist ve işçi partilerinin birliğinin güçlenmesi yolunda parti yönetiminin tutumunu onayladı. Ve bu tutumun sürdürülmesini önerdi.

Konferans, anti-marksist, anti-leninist sapık akımlara, özellikle Maoçuluğa, anarşizme, Troçkizme karşı ideolojik ve örgütsel savaşımın aralıksız sürdürülmesine ayrı bir önem verdi.

Konferans partimizin bir başarısıdır. Bu, yeni yeni başarıların, Leninci birliğin daha da güçlenmesinin bir başlangıcıdır.

26 Şubat 1977

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Parti Konferansında okuduğu Merkez Komitesi raporu

Genel durum

Yoldaşlar,

Bu Konferans, hem memleketin somut durumu açısından, hem uluslararası dönem ve gelişmeler bakımından kendisine özgü bir nitelik taşımaktadır. Bu Konferans, kuşkusuz, partimizin tarihinde TKP'nin ileriye doğru atılımlarında yeni bir aşama, yeni bir dönemeçtir.

Bu Konferans, dünyada ve ülkemizde ilerici güçlerle gerici güçler arasında savaşımın biteviye geliştiği bir dönemde toplanıyor.

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır, ulusal kurtuluş ve devrimler çağıdır. Sosyalizmle kapitalizm arasında savaşta, başını Sovyetler Birliği'nin çektiği sosyalist ülkeler topluluğu yeni yeni başarılar kazanıyor. Dünya işçi ve komünist hareketleri güçleniyor. Ulusal bağımsızlık hareketleri, devrimler yeni boyutlara ulaşıyor. Yeryüzünde güçler dengesi sosyalist ülkelerden yana, komünist hareketten yana, barış ve kurtuluş hareketlerinden yana değişiyor.

Ülkemizde ilerici güçlerle gerici güçler arasındaki savaşım sert, gide- rek kanlı biçimler alıyor. Konferans bütün bu gelişmeleri iyice değerlendirmek, varlığımızın ne olduğunu, hangi aşamada ne uğrunda savaştı-

ğımızı açık seçik belirtmek zorundadır.

Merkez Komitesi çalışmalarının belli bir döneminin dökümünü yaparken, hesabını verirken hangi koşullar içinde savaştığımızı belirtmelidir. İlegal partiyiz. Ama somut, açık savaş alanlarında dövüşüyoruz.

Genel durum nedir?

Türkiye'de kapitalist sömürü düzeni, gerici, halk düşmanı rejim, kendine özgü iç ve dış çelişkiler içindedir. O, ekonomik, sosyal, politik, kültürel, moral, tinsel her yönüyle bunalımların burgacında debeliyor. Bu bunalım kapitalizmin genel bunalımıyla, onun devresel patlamaları süreciyle içiçedir.

Gerici egemen çevrelerin Türkiye'yi saldırgan emperyalist bloklara, NATO'lara bağlamış olmaları, emperyalist sermayelere, tekelci kumpanyalara ayrıcalıklar sağlamış olmaları, yeni-sömürgecilik yöntemlerinin, giderek, daha geniş ölçülerde uygulanması, işbirlikçi burjuvazinin kendisinin tekelciliğe yükselmesi, bütün bunlar bunalımı kat kat sertleştirmiştir, süregelenleştirmiştir.

Bunalım süreci değişik biçimlerde, değişik yoğunluklarda kendisini ortaya koymuştur. Karakteristik çizgileri: 1. Kapitalist sömürünün yoğunlaşmasıdır. 2. Yabancı, emperyalist sermayelerin Türkiye üzerinde serbest saygın olanaklarını biteviye genişletmesidir. Bu talana, vurguna işbirlikçi burjuvazinin ortak olmasıdır. 3. Türkiye'nin ulusal bağımsızlığının daralması, bu bağımsızlıktan bir çok şeyler yitirmesidir. 4. Süregelen enflasyon ve paranın biteviye değerinden düşmesidir. Pahalılığın, vergilerin ve işsizliğin durmadan artmasıdır. 5. Sermaye birikiminin, yoğunlaşmasının, santralizasyonunun en kaba, gangster biçimler olmasıdır. 6. Köyde, kentte oynama sürecinin hızlanması, sertleşmesidir. Orta katmanların dağılışı, yıkılışı geniş ölçüler olmasıdır. 7. İşçi sınıfının, emekçi yığınların, halkın, köylülerin, orta katmanların yaşamlarının bir cehennem, ateşten gömlek

olmasıdır 8. İşbirlikçi burjuvazi, onunla bütünleşen, onunla birlikte egemenlik süren büyük toprak, çiftlik sahipleri, bu sömür, talan düzenini ellerindeki bütün araçlarla, sert faşist biçimi baskılarla, kanla, kuşunla, NATO'lara, Amerikan, Batı Alman emperyalistlerine dayanarak ayakta tutmaya çalışıyorlar. Burjuvazi, bunalımın, bu çöküşün bütün yükünü işçi sınıfının, geniş emekçi yığınlarının, halkın sırtına yüklemek yolunu izliyor.

Bununla, bu süreçle birlikte Türkiye'de toplumdaki ana çelişkiler yeni bir özlük, yeni boyutlar alıyor. En başta ana çelişkiler: İşçi sınıfıyla burjuvazi arasındaki – emekle sermaye arasındaki – uzlaşmaz karşıtar yağunlaşıyor. Sınıf savaşımı sertleşiyor. Sonra, halkımızla, ulusun büyük çoğunluğuyla emperyalizm ve onunla bağlı işbirlikçi burjuvazi arasındaki savaşım güçleniyor. Burjuvazinin kendi içindeki ayrışma, çatışma süreci genişliyor, sürtüşmeler kızışıyor. Bu çelişkiler ulusal çapta, yurt düzeyinde gelişiyor. Bu gelişme, bugünkü anti-demokratik, halk düşmanı düzeni, onun devlet mekanizmasını, parlamento sistemini, gerici, faşist karması hükümeti biteviye sarsıyor. Burjuvazinin diktatorasına, onu destekleyen emperyalizmin ağalığına karşı direniş ulusal bağımsızlık savaşımıyla çitişiyor, örülüyor. Bu savaşın, yurt çapında halkın değişik katmanlarını, ilerici, yurtsever bütün güçleri giderek kucaklayan bu savaşın başını işçi sınıfı çekiyor. Türkiye Komünist Partisi, partimiz, işçi sınıfının, halkımızın, ulusal çapta yürütmekte olduğu bu savaşın ön sıralarında, savaş boylarının ön kesimlerinde savaşıyor.

Bugünkü anti-demokratik düzenin çöküşünü, derin sarsıntılar içinde olduğunu gösteren olayların önemlilerinden biri de hükümet bunalımlarının süregelenleşmesidir. Eski «durağan» hükümetler kalmadı. Bu, bir yandan burjuvazinin içindeki ayrışma süreciyle, öte yandan sınıf savaşlarının genişlemesiyle, geniş halk yığınlarının anti-demokratik rejime karşı direnişin gelişmesiyle bağlıdır. Daha bir neden vardır. Türkiye üzerinde Amerika'nın, NATO'nun, Ortak Pazar'ın, emperyalist tekellerin ağalığının, etkilerinin artmasıyla bunalımların daha da derinleşmesidir. Amerika'yla, Vaşington'la Çankaya'nın işbirlikçi burjuva hükümetlerinin bağladıkları

sayısız ikili kölelik anlaşmaları ülkenin ulusal bağımsızlığını, egemenlik haklarını baltalıyor. TKP, gerici egemen çevrelerin, erki, hükümeti elinde tutan partilerin bu hıyanetlerine karşı savaşıyor, ulusun büyük çoğunluğunu bu savaşa çekmeye çalışıyor. Komünistler halkımızın ulusal onurunu, ulusal çıkarlarını canla başla savunuyor.

Son 10 yıldır burjuvazi boyuna hükümet değiştiriyor. Hele 12 Marttan bu yana hükümetlerin yıpranma hızı çok daha arttı. Burjuvazi, öyle kolay kolay hükümet kuramıyor. İşbirlikçi burjuvazi, «geleneksel», alışlagelen yöntemlerle, Mecliste «parmak çoğunluğuyla», «tek partiyle» hükümet kuramıyor, hükümet edemiyor. Bir ara Demirel takımı kızığa çekildi. Sıkı-yönetime gidildi. Burjuvazi, elindeki vurucu gücü, orduyu halkın, ilerici güçlerin üzerine sürdü. Sert bir baskı, terör uyguladı. «Balyozcu» hükümetler birbirini izledi, Kendisinin koyduğu yasaları budadı. Bu zorbalıklar çelişkileri, sarsıntıları daha da artırdı. 1973 genel ve yerel seçimleri, yığınlardan gelen direniş, burjuvazinin NATO'cu, halk düşmanı politika-sına karşı savaşın ne kadar geniş ölçüler almış olduğunu gösterdi.

Burjuvazi taktik, yöntem değiştirdi. Bir başka biçimde albaştan etti. En gerici, yabancı sermayelere, Amerika'ya, NATO'ya en bağlı partiler-den, bu kesimden halk düşmanı, faşist karması bir hükümet oluşturdu. Vaşington'un, işbirlikçi büyük burjuvazinin has adamı Demirel'i yeniden Başbakan yaptı. Yanına faşist Türkeş'leri, hacıağaları, yobazlığı savunan Erbakan'ları verdi. Ve hükümetin, polis, jandarmanın koltuğu altında faşist komandoları işçi sınıfının, sendikaların, ilerici güçlerin, gençlerin, burjuvazinin ulusal nitelik taşıyan kesiminin, bir çok yerlerde CHP'lilerin üzerine sürdü. Faşist komandolar, CHP'lilerin dükkanlarını, bürolarını yaktı yıktılar. Bu kanlı saldırılara ordunun başındaki militarist klik, Sancar'lar yalnız «seyirci» kalmıyor, el altından yardım ediyor. Milli Güvenlik Kurulu, MİT, CIA faşist komando birliklerini her bakımdan destekliyor. Faşist kadroların devlet mekanizmasına, orduda kilit yerlerine yerleştiriyor. Faşizme tırmanan işbirlikçi burjuvazi, egemen çevreler NATO'ya daha da

zorlanıyor. Emperyalizmin önünde daha da eğiliyor. Türkiye toprakları üzerinde, özellikle Doğu illerinde, Ege-Akdeniz bölgesinde sık sık NATO manevraları oluyor. Bu savaş oyunlarına büyük kara, hava, deniz birlikleri katılıyor. Bunlar hem kışkırtıcılıktır, hem halkımıza gözdağı vermektir. Saldırgan emperyalist çevrelerin dümen sularını izliyen, onlara maşalık eden işbirlikçi burjuvazi ve hükümeti içerde halka, dışarda, özellikle bölgemizde barış ve güvenlik ilkelerine saldırıyor, yumuşama sürecini balatlıyor.

Ama işbirlikçi egemen çevreler içerde halka karşı balyaz, dışarda «soğuk» harp kışkırtıcılarına maşa olmakla memlekette istedikleri «dinginliği», «durağanlığı» sağlamak şöyle düşün çelişkileri daha da artırıyor. Amerikan emperyalizminin, NATO'nun saldırı planlarına göre Ankara hükümetinin orduyu Kıbrıs Cumhuriyeti'nin üzerine sürmesi, bağımsız bir devletin toprak bütünlüğünü parçalaması, halkı yerlerinden sürmesi, kan dökmesi işbirlikçi burjuvazinin, militarist kligin serüvenlikte nerelere kadar gidebileceklerini gözler önüne seriyor. Bunlar, topraklarımızda NATO'ya, Amerikan emperyalistlerine sağladıkları savaş - saldırı üsleriyle, atom başlıkları yığınaklarıyla Anayurdumuzu, 40 milyonluk bir ulusu korkunç uçurumlara atabilirler. Emperyalizm, NATO, işbirlikçi burjuvazi, onun elindeki hükümet, ordunun başında Sancar gibi paşalar halkımızın, ulusumuzun can düşmanlandırırlar.

Türkiye, bütün iç ve dış çelişkileriyle, bir bakıma emperyalizmin zayıf halkalarından biridir. Gerici egemen çevreler, burjuvazi, faşizme tırmanma yoluyla, terörle bu halkı korumaya çalışıyor. Emperyalizm yedeğine aldığı işbirlikçi burjuvaziyi, onun halk düşmanı hükümetlerini NATO'suyla, her şeyle destekliyor.

Böyle, bu açıdan baktığımız zaman baş düşman, vurulacak, yıkılacak erk ortaya çıkıyor. Emperyalizmin memleketimizdeki hegemonyasını yıkmak, onu topraklarımızdan koymak, emperyalizme dayanan, ona yurt içinde destek olan gerici çevrelerin, işbirlikçi burjuva ve ağa ikilisinin ege-

menliğini, erkini devirmek, bunun yerine ileri, demokratik bir düzen, ulusal bağımsızlığı, barışı, güvenliği sağlayacak, köklü sosyal dönüşümlere, devrimlere yolu açacak, halk yığınlarına genlik sağlayabilecek, bu savaşta işçi sınıfının hegemonyasına destek olacak, çelişkileri çözebilecek, işçi, köylü, geniş katmanların savaş bağlaşıklığına, Ulusal Demokratik Cephe üzerinde kurulacak bir düzen getirmektir. Böylesi bir hükümet kurmaktır.

Partinin programında bu aşama, bu platform işlenmiştir.

Bunun yanı sıra, karşılıklı güçlerin yeralımı, güç dengesindeki gelişmeler, programda belirtilmiştir. Bugün Türkiye'de karşılıklı uçlarda, birbirine düşman güçlerin yeralımı süreci hızlanmıştır. Bir ucta bir avuç asalak, sömürge yaratıklar: Halk düşmanı düzeni zorbalıkla, panzerlerle ayakta tutmaya çalışanlar, Amerikalı'ya, NATO'lara dayananlar. Karşı ucta, bu zorbalara, asalaklara, emperyalist boyunduruğa karşı savaşan geniş halk yığınları. Bu direnişin başını, toplumun en devrimci gücü olan işçi sınıfı çekiyor.

Türkiye başka bir gezegende değildir. Dünyamızda ileriye doğru sosyal, politik köklü değişimler oluyor. Bilimde, teknikte devrimler oluyor. Türkiye'nin yanıbaşında, bundan 60 yıl önce emperyalizmi, sömürgecilik sistemini, kapitalist dünyayı kökünden sarsan Büyük Ekim Sosyalist Devrimin etki alanı genişliyor. Sovyet devleti, batır Sovyet halkı İkinci Dünya Savaşı'nda, emperyalizmin vurucu gücü olan Hitler Almanyasını, Japon militarizmini baştan aşağı ezdikten, faşizmin belini kırdıktan ve bu tarihsel utkunun sonucu dünya sosyalist ülkeler topluluğu sistemi kurulduktan bu yana dünya daha da değişti. Çağımızın ileriye doğru gelişmesini belirleyen üç ana güç: Sosyalist ülkeler topluluğu, kapitalist ülkelerde işçi ve komünist hareketi, ulusal bağımsızlık ve kurtuluş hareketi yenilmez oldu.

Türkiye halkı Büyük Ekim'in doğrudan doğruya etkileri altında, yüce Lenin'in kurduğu Sovyet devletinin, hiç bir kâr, karşılık beklemeden, yaptığı her türlü yardımla memlekete dalan düşmanları, emperyalist salgıncıları, Anadolu'dan kovdu. Bir kurtuluş savaşı verdi. Burjuvazi ne yapsa

bu tarihsel olguyu halkımızın belleğinden silemez, Türkeş'in eline verdiği faşist baltasıyla sökemez, Burjuvazi ne yapsa, Türkiye işçi sınıfını, halkımızı, ilerici güçleri yeryüzündeki *devrim* sürecinden koparamaz. Vietnam, Laos halkları, en kanlı, en çetin savaşlarla düşmanlarını, saldırgan Amerikan emperyalizmini yendiler. Ulusal bağımsızlıklarını söke söke aldılar. Portekiz'de faşist diktatora yıkıldı. Yunanistan'da faşist cunta devrildi. Angola halkı bağımsızlığına kavuştu, Asya, Afrika halkları kölelik zincirlerini koparıyor. Bölgemizde, komşu Irak, Suriye halkları Arap ülkeleri ulusal bağımsızlıkları için savaşıyor. Türkiye halkı, işçi sınıfı, komünistler, Komünist Partisi, ilerici güçler savaşlarında yalnız değildir.

İşbirlikçi burjuvazi ne yapsa, halkımızın yazgısına istediğini dayatmak gücünü biteviye yitiriyor. Bu nedenle NATO'ya, emperyalist güçlere daha da sarılıyor. Bu burjuvazi ve hükümetleri emperyalistlere, içerde en gerici güçlere boyuna ödün veriyor. Bu, onun gücünü değil, zayıflığını, ayakları altındaki tabanın hızla kaydığını gösterir.

YERLİ-YABANCI TEKELLERİN ORTAKLIĞI

İşbirlikçi büyük burjuvazi yabancı, çok uluslu tekellerle, emperyalist sermayelerle bir bütünleşme süreci içindedir. Halkımızın, bütün ulusal güçlerin savaşımı, direnişleri bu iki başlı düşmana karşıdır. TKP'nin eylem programı, savaşı, politikası buna göre çizilmiştir, işlenmiştir.

Türkiye yerli ve yabancı tekellerin ortak arpalığı olmuştur. Somut bir durum vardır. Bunun bir geçmişi, bir süreci vardır. Halkımız bir kurtuluş savaşı verdi. Anayurda dalan düşmanları, ordularını yendi. Düşmanla birlik kurmuş olan padişahı da, hükümetini de sildi süpürdü. Cumhuriyet kuruldu. Ama, kurtuluş savaşının en ağır yükünü omuzlarında taşıyan, bu uğurda kan döken ana güçler; Köylü, işçi sınıfı, halk katmanları savaştan eli boş çıktı. Egemenliği kapan burjuvazi, geniş yığınların beklediği, uğrunda kan döktüğü demokratik devrime gitmedi. Yattı halkın kazanımları üstüne.

Ulusal Kurtuluş Savaşı politik bağımsızlığı ele geçirmekle bitmiyordu. Lenin'in kesinlikle belirlediği gibi, kurtuluş savaşı demokratik sorunları çözmezse, sosyal, ekonomik yaşamda derin değişiklikler yapmazsa, devrime çevrilmezse tabansız kalır, uydurma olur.

Burjuvazi, önce ürkek, çok sonraları, hele İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra geniş adımlarla, sıçramalarla emperyalist sermayelere yanaştı. Onlara kollarını, yurdun kapılarını açtı. Amerikan emperyalistleri Truman «doktrini» ve Marşal «planı» deyip, kollarını sallaya sallaya girdiler içeriye. Sonra üsleriyle orturdular topraklarımızı. Türkiye'yi ekonomik, politik, kültürel, askersel ağırları içine aldılar. İşbirlikçi burjuvazi özellikle bu süreç içinde palazlandı. Bu burjuvazi ve eşi kodaman ağalarla birlikte emperyalizmin yurdumuzda dayanağı oldu.

Burjuvazi, dünya kapitalist sistemi içinde kaldı. Eski eşitsiz ekonomik, politik ilişkilerini ayarladı. Önce, eski Osmanlı borçlarını kapadı. Ve, 86 milyon altın lira ödedi. Komünist Partisi buna karşı çıktı. 1929-1932 yıllarında komünistlerin poliste yedikleri sopaların, yargılamalarda giydikleri cezaların bir nedeni de buydu. Burjuvazi, emperyalizmle, içerde ağalarla, gericiyle uyuşmaya giderken Komünist Partisi'ne karşı hep böyle yapmıştır, yapıyor.

Devlet, bir ara, 1936'lara kadar, eski yabancı işletmelerden kimilerini satın aldı. Bunların arasında kömür madenleri, işletmeleri, demiryolları, telefon, havagazı kumpanyaları vardır. Bu, ne de olsa, ileri bir adımdı.

Ama, eski yabancı kumpanyalardan 27'si olduğu gibi kaldı. Yabancı bankalar kaldı. Bugün, yabancı firmaların sayıları 118'e çıkmıştır. Bunlardan başka, Türkiye'de bugün 43 bankadan 7'si yabancıdır. Bu bankaların 114 şubesi vardır.

Bu yabancı kumpanyalar, firmalar, bankalar yerli bankalarla, holdinglerle kumpanyalarla içiçedirler. Örneğin, 1974 yılı başında, 95 yabancı firmadan 58'i Türk bankaları ve kumpanyalarıyla — holdinglerle ortaktır. Bunlardan 8'i % 100 yabancı sermayeli. Ötekilerin sermayeleri karmadır.

Bazılar $\frac{1}{10}$ 66'sının yerli ortakları büyük sermaye gruplarıdır. Holdinglerdir.

Bu ortaklığın arkasında: Amerikan sermayelerinin kurduğu «Dünya Bankası», Uluslararası Finans grubu, «Uluslararası Kalkınma Birliği» – «AID», Teknik Yardım Fonu, Ekonomik İşbirliği Kalkınma Örgütü gibi finans grupları vardır. Yabancı sermayelerin, istatistiklere göre, $\frac{1}{10}$ 30'uyla Amerika başta gelir. Ondan sonra Federal Almanya yer alıyor. Ama, Türkiye'ye gelen sermaye gruplarının çoğunun adları başka. Aslında çok uluslu tekeller daha çok Amerikan kökenlidir.

Burada asıl önemli olan başka bir olay vardır. Gelenler, öyle büyük sermayeler getirmiyorlar. Tersine, getirdiklerinin birkaç mislini alıp götürüyorlar. Örneğin, Demirel hükümeti, 1975–1976 yılları arasında 13 yabancı firmaya: 4 milyar 100 milyon liralık sermaye yatırımı izni verdi. Bunlar 1 milyar lira getiriyor, hazineden, Türkiye devletinden 4 milyar 100 milyonluk kredi alıyor. Bu işe Türk holdingleri, büyük iş adamları, bankaları ortak oluyor. Türkiye halkından vergiler yoluyla, hazine kanalıyla alınan paralar buralara akıyor. 1965–1966, 1973 yılları arasında yabancı firmalar 1 milyar 169 milyon lira kâr transferi yapmışlardır.

Dışarıya akan paraların kaynakları, kanalları yalnız bu değildir. Örneğin «Teknoloji transferi». Türkiye teknik belgeler, patent, lisans satın alıyor. Bunlar sermaye yatırımı sayılıyor. Karşılığında büyük kârlar dışarıya aktarılıyor. Gene bununla bağlı daha geniş bir kanal vardır. Montaj endüstrisi. 1975'te montaj kolunda çalışan kuruluşların sayısı 93'tü. Bunların toplam sermayeleri 4.5 milyar liradır. Bunun $\frac{1}{10}$ 59'u, yani 2 milyar 700 milyonluk bölümü yerli sermayelerindir. Bu endüstri kolunun kullandığı aramaların $\frac{1}{10}$ 54'ü dışardan, dışalımla sağlanıyor. Dış ticarete biteviye büyüyen açıkların artık ana kaynağı burası oluyor. Türkiye'nin 1976 yılındaki dış ticaret açığı 3,5 milyar doları, yani 55 milyar lirayı bulmuştur. İşbirlikçi burjuvazi, böylesine dışa bağlı bir endüstri kolu geliştirdi. Türkiye'de bu montaj endüstrisi yeni sömürgecilik sisteminin bir yöntemi, bir biçimidir, mekanizmasıdır. Türkiye emperyalist tekeller için ucuz iş gücü pazarı, malları için yüksek kâr sağlayan sürüm pazarı, ucuz ham

madde pazarı olmuştur. Türkiye Ortak Pazar'a bağlandıktan bu yana bu soygun sistemi daha da genişlemiştir.

Türkiye'nin dış ticaretinde başta, bugün, Federal Almanya geliyor. Eskiden de öyleydi. Geçen yılın sonlarına doğru, Batı Almanya'nın büyük işadamlarından 40 kişilik bir grup Türkiye'ye geldi. İsteklerini açıkladılar. «Serbest bölge» açık pazar istediler. Sınırlayıcı yasaların hepten kaldırılması gerek dediler. Batı Alman tekelleri Türkiye'den ucuz, bol iş gücü alıyor.

Türkiye'de, bugün 43 banka vardır. Bunların, 1975 yılı sonunda toplam mevduatı 150 milyar lira, kredileri 182 milyardır. 7'si yabancı. Bu bankaların 4.600 şubesi ülkenin her yanına yayılmıştır. Bunlar yerli ve yabancı tekellerle bağlıdır. İş Bankası gibi büyükleri uluslararası tekellerle işbirliğinde başta gelirler. Türkiye'de bugün, yüze yakın holding vardır. Ama en büyüklerinin sayısı 10 kadardır: İş Bankası, Koç Holding. Sabancı Holding – Akbank. Çukurova Holding – Pamukbank. Eczacıbaşı Holding. Transtürk Holding. Türk Ticaret Bankası. Profilo Holding. Has Holding – İstanbul Bankası. Türkiye Sanayi Kalkınma Bankası. Bu banka Amerikan kökenlidir. Ve 4.008'e yakın firmayla ortaktır. Ayrıca bir OYAK Holding vardır. Ordunun başındaki militarist kligi yerli ve yabancı tekellerle bağlamaktadır. Fiat, Ford, General Elektrik, Reno gibi yabancı büyük tekellerle, montajcılık yoluyla, bağlanmışlardır. Mobil Oil, Şel, Esso gibi uluslararası petrol kumpanyaları Türkiye'yi avuçları içine almışlardır.

Bugün Türkiye'de milyarlara kumanda eden 13 aile vardır. Mültilityonerlerin sayıları, açıklanan verilere göre: 86'dır. Çukobirlik, Fiskobirlik, Tarış gibi kuruluşlarla, bankalarla bağlı en büyük toprak ağalarının, çiftlikçilerin sayıları: 350'dir.

İşte gerici, faşist karması ortak hükümet bunların hükümetidir.

Alaşağı edilecek erk bu gerici egemen sınıflardır, çevrelerdir, onların halk düşmanı hükümetleridir. Anayurttan kovulacak olan bu güçlere arka olan ve onlara dayanan emperyalistlerdir. NATO'larıyla, saldırı üsleriyle

dehşetlenecek olanlar bunlardır.

Memleketi kasıp kavuran pahalılıktan, enflasyondan korkunç vurgunlar vuranlar bu parababalarıdır, holdingler, bankalar, yabancı kumpanyalardır. İki örnek verelim. «Günaydın» gazetesinin bir açıklamasına göre, Koç Holding 1976 yılının ilk 6 ayı içinde 1 milyar 108 milyon lira kâr sağlamıştır. Bu holdingin 1975 yılındaki kâr: 737 milyondur. İşte vurgun! Başka bir örnek. «Milliyet» gazetesi, 1975'te, büyük firmalardan 94'ünün: 4 milyar 250 milyon lira kâr elde etmiş olduklarını yazdı.

İşbirlikçi burjuvazinin yürüttüğü kanlı terörle vurgun atbaşı gidiyor.

İşbirlikçi burjuvazi ve hükümetleri Türkiye'yi emperyalistlerin saldırganlık bloklarına, NATO'lara bağladıktan bu yana memleket ekonomisini, bütçelerini askersel raylara oturtular, ona göre ayarlayıp gidiyorlar. Bunalmı bu yüzden daha da yıkıcı oluyor. Her yıl devlet bütçesinden arslan payı ordu, NATO harcamalarına gidiyor. Astronomik sayılar ortaya çıktı. Devlet bütçesi geçen yıl 150 milyardı, bu yıl 220 milyar. Bütçe açığı, bu yıl 35 milyar diyorlar. Türkiye devleti bugün uçan kuşa borçlu. İç ve dış borçların toplamı 246 milyar liradır, NATO – ordu harcamaları 200 milyarı geçmiştir.

Böylesi bir gelişme sonucu Türkiye, 1959 yılından buyana, üç kez müflis ilân edildi. Alacaklı devletler, Türkiye'deki konumlarını, alacaklarını sağlama bağlamak için, Konsorsiyum Kurumu'nu kurdular. Bu kurum, bir bakıma eski «Düyun-u Umumiye»nin yeni bir biçimidir. Bu kuruma 15 kapitalist devlet giriyor. Bunların çoğu NATO devletleridir, Türkiye hükümetleri, devlet bütçelerini bağlarken Konsorsiyum sözünü söyler. Yeni sömürgecilik sistemi eski yöntemlerle uygulanıyor.

Bütün borçlanmalar, enflasyonlar, boynuna artan vergiler, zamlar, pahalılık, hepsi işçi sınıfının, köylü yığınlarının, halkın sırtına yükleniyor. Bu süreç içinde orta katmanlar arasında, küçük burjuvazi içinde hızlı bir ayrışma çoktan alıp yürümüştür. Bu katmanlar, yerli ve yabancı tekellerin, holdinglerin baskısı altında eziliyor, yıkılıyor. Odalar Birliği'nin açıkladığı

verilere göre, son 6 yıl içinde: «Ticareti bırakan ortaklıkların, iflâs edenlerin» sayıları 36 bini geçmiştir. Bu katmanları saran öfke ve tedirgenlik, büyük dalgalanmalar bu kaynaklardan geliyor.

Küçük burjuvazi, Türkiye'de halkın, nüfusun büyük bir kesimini oluşturuyor. Esnaf, aydın, memur kesiminin önemli bir parçası, çok az da olsa, işçi sınıfının içinden üst kata çıkmış «beyaz gömlekçiler» denilen bir bölüm küçük burjuvazi eksenine giriyor. Küçük burjuvazi devrimci işçi sınıfıyla gerici burjuvazi arasında bocalayıp durur. Bütün burjuva partileri, hele bugün hükümette olanlar bu katmanlardan, onların sallantılı durumlarından yararlanıyorlar.

Orta katmanlar, ulusal bağımsızlık için, ileri demokratik bir düzen için giden savaşta önemli bir yer tutar, önemli bir rol oynar. Bu yığın, işbirlikçi burjuvazinin faşizme tırmanmasına karşı savaşta, demokratik haklar için olan direnişte, Amerikalısına, NATO'suna karşı ulusal bağımsızlık ve özgürlük için giden savaşta canlı bir güçtür. Bu güce yön vermek, eylemlerini, çıkışlarını işçi hareketiyle bağlamak, devrimci bir bağlaşıklık kurmak Ulusal Demokratik Cephe sorununun önemli bir halkasıdır. TKP'nin önünde bu sorun boydanboya duruyor. Partimiz, bu sorunu titizlikle ele almak, çözümü için savaşmak zorundadır.

İŞÇİ SINIFI: Türkiye'nin insan sayısı 40 milyonu geçiyor. Bunun içinde, istatistik verilere göre, işçi sınıfının sayısı 4 milyonu aşıyor. Bunun, yaklaşık 1,5 milyonu sendikaledir. Sendikalar da 700'ü aşıyor. İki de konfederasyon vardır: DİSK ve Türk-İş. Bununla birlikte, işçinin çoğu örgütsüzdür. Sendika bolluğu, sendikal hareketin bölünmüşlüğü işçi hareketinin en zayıf yönlerinden biridir. Bu bölünmüşlüğü ortadan kaldırmak savaşçıktan güncellenmiştir. Bu savaş, zor bir savaş kesimidir. TKP bu savaşta ayrı bir önem vermiş, öteden beri vermektedir.

Memleket ekonomisinde endüstri kesimi dinamikdir. Bu kesim, bugün, verilere göre, ulusal üretimin % 27'sini veriyor. Sonra, bütün endüstri üretimi başlıca 5 yörede toplanıyor, yoğunlaşıyor. Bu yöreler endüstri üre-

timinin % 64'ünü çıkarıyor. İstanbul başta geliyor. Büyük işçi yatakları bu yörelerde. Sendika, işçi hareketleri, politik çıkışlar buralarda yoğunlaşıyor. Önemli bir olay da, artık binlerce işçisi olan fabrikaların bu yörelerde toplanmasıdır. Genellikle kentler büyüyor. Eskiden 100 binden yukarı nüfus olan kentlerin sayısı 5'ti. Bugün 36'ya çıkmıştır.

İşçi ve sendikal hareketler de bu yoğunlaşma süreciyle atbaşı gidiyor. Geçen yıl, bütün Türkiye'yi etkileyen dev işçi çıkışları: 500 binlik 1 Mayıs yürüyüşü. Sonra faşizme, DGM'lere karşı genel grev ve daha bir sıra 100 binlik gösteriler, sürekli grevlerin çoğu bu işçi yataklarında fışkırıyor, taşıyor, yayılıyor ülke düzeyinde. Bu dev çıkışların en önemli yönü: bilinçli, düzenli, disiplinli, savaştan olmasındır. TKP gücünü, gelişmekte olduğunu bu büyük atılımlarda ortaya koymaya başladı. Partinin politikası, belgileri, savaş çağrıları, sloganları bu yığinsal çıkışlarda halka mal olduğunu gösteriyor. «141-142 kaldırılmalıdır!» savaş parolası oldu. «TKP'ye özgürlük!» haykırışları sık sık duyuluyor. TKP saygınlığını savaşlarla kazanıyor.

Kendimizi, söz yok, devaynasında göremeyiz. Böyle birşey komünistlere yabancıdır. Komünistler, parti örgütleri bu yığinsal hareketlere yalnız katılmakla yetinemezler. Bu çıkışları örgütlemek, onun canevî, yüreği, beyin olmak yükümlülüğünü taşırlar. Eylem, girişkenlik, atılım!

KÖYLÜ HAREKETİ: Burjuvazi, tâ baştan, köklü, demokratik bir toprak devrimine karşı çıkmış, toprak reformuna yanaşmamıştır. Yaptığı şey, büyük toprak mülkiyetini (iyeliğini) güçlendiren, kapitalizmin tarıma, kırsal alana girmesini kolaylaştıran, sağlayan yasalara çıkarmak olmuştur. Örneğin, «Medeni Kanun» bu amaçla yapılmıştır. Burjuvazi, toprak ağalarıyla hem sürtüşe, hem uyuşagelmiştir. Bunlar, birbirlerine, ödün vere vere sarmaştılar. Sonra, Marşal «planı»yla Amerikan emperyalizmi Türkiye'de toprak beylerini de destekledi. Ve böylece, büyük burjuvaziyi ve ayağı yedeğine aldı. Bunlara dayanıyor. Onlar da Amerikalı ağalarına.

Köyleri Bakanlığının 1973 verilerine göre, Türkiye'de 4 milyon 121 bin köylü ocağı vardır. Bunlardan topraksızlar 1 milyon 268 bindir. Yaklaşık,

bu 7 milyon köylüdür. Fakir ve orta köylü ocağı: 2 milyon 222 bindir. Bu, 10 milyon eder. 500 dönümden yukarı toprağı olan, ya da zengin denilen, köy burjuvazisi: 243 bin ocaktır. Büyük toprak ve çiftlik sahipleri, Köyleri Bakanlığının verilerine göre: 350'dir.

Türkiye'de derebeylik artığı ilişkiler yer yer yaşıyor. Marabacılık sürüyor. Onlarca köyü olanlar yüzlercedir. Evet, tarımda da kapitalizm gelişiyor. Çoğu ağalar traktörlere biniyor. 1947'de, tarımda; 1.800 traktör vardı. Bugün 225 bini aşıyor. Karasapan hâlâ üstündür. Ama, biçer-döver de 42 bini geçiyor. Tarıma makinenin girişiyle bir tarım işçisi oluştu. Bunlar milyonun üstüne çıkmıştır. Sonra, memlekette bugün: 600 bin taşıt aracı, kamyon, otomobil vardır. Bunlar, köylüyü de taşıyor.

Özetle: Köyde hızlı bir ayışma süreci vardır. Sınıflara ayrılma vardır. Bu gelişmeyle sınıf savaşları yepyeni bir nitelik alıyor, sertleşiyor. Köy, her yıl, yeni iş gücü çıkarıyor. Bu, her yıl 500 bindir. Bunun yarısı iş bulamıyor. Bunlar kentlere akıyor, işsizler ordusunu dolduruyor. Bugün, memlekette işsiz sayısı 3 milyona yaklaşıyor. Gizli işsiz sayısı korkunçtur. 1950'lerden bu yana: 500 bin küçük ekonomi birimi, ocak yok olup gitmiştir. Bunlar kentlere akın ediyor. Ama yalnız kentlerin çevresinde gecekondularıyla, çadırlarıyla öbeklenip kalmıyor. Birçok sorunlar getiriyor. Yavaş yavaş gözleri açılıyor. Uyanıyor. Bunlar grevci işçileri görüyor, kimi bu grevlere katılıyor. Bu gördüklerini, başından geçenleri köye taşıyor. Kanlı, sürekli grevler, yığinsal çıkışlar, öğrenci hareketleri, faşist komandolarla gençlerin vuruşmaları, bütün bunlar köylünün kafasında yeni anlamlar taşımaya başlamıştır.

Köylü jandarmayla her zaman karşı karşıyadır. Hükümeti onda görüyor. Kını, nefreti onun üzerinde toplanıyor. Son zamanlarda uyandıkça, köylü jandarmasının arkasında hükümetin, ağanın, burjuva-ağa partilerinin olduğunu, giderek seçmeye başlıyor. Ağaların topraklarına dalıyor. Bu toprağı hemen kollektif işlemeye koyuluyor. Öeri vermemek için, kazmayla, sopayla, varsa silâhiyle karşı koyuyor. Jandarmayla açık çatışmaya giriyor. Bu çatışmalarda, protestolarda, köylülerin düzenledikleri yürüyüşlerde; «NA-

TO'ya hayırlı!» «Amerikalı defallı» sloganları, arada bir duyuluyor. Bunları transparanlara, punkartlara yazıyorlar. Ulusal bağımsızlık savaşımı köylümüze yabancı değildir. Antep köylüleri, Adana-Çukurova köylüleri, Ege köylüleri, 55 yıl önce de olsa, orturdıkları topraklar üzerinde bir ulusal kurtuluş savaşı vermişlerdir. Bir savaş geleneği vardır. Kimi köylüler, TKP'ye özgürlük isteğini kendisinin toprak ve özgürlük isteğiyle denkleştiriyor. Köylünün toprak, özgürlük, insanca yaşama savaşımı, işçi sınıfının, ilerici güçlerin NATO'ya, bugünkü halk düşmanı hükümete, işbirlikçi burjuvaziye ve partilerine karşı olan savaşlarıyla çitlişiyor.

Böylesi bir gelişmede İŞÇİ-KÖYLÜ BAĞLAŞIKLIĞI sorunu daha kesin partimizin önüne dikiliyor. Bu ana sorundur. Programın temel sorunlarından biridir. Bunu çözümlemeyen bir şey yapılamaz. Rus Bolşevikleri, Lenin'ten baştan köylü sorununa başlamıştır, köylü hareketiyle bağlanmışlardır. Onu örgütlemişlerdir. Utku yolunu böyle açmışlardır.

TKP'ye de bunu yapmak tarihsel bir ödev olarak düşüyor. Bizim görevimiz: Devrimci sınıf savaşı ülkelerini köye yaymaktır. Köylüyü örgütlemektir. Köyde örgütlenmek ortamı vardır. Tarım işçileri, köy proleterleri, köyde çalışan bir öğretmen yığını vardır.

İşçi-köylü bağlaşıklığı lâftan, kağıttan çıkıp somut savaş alanına girmelidir. TKP'nin zayıf yönlerinden birisi köylü arasında örgüt kuramamasıdır. Bu gerçeği artık genç kuşaklar, parti militanları görmeğe başlıyor. Konferans, bu konuda açık, kesin kararlar almalıdır.

ULUSAL AZINLIKLAR SORUNU: Yoldaşlar, partimiz için bu sorun yeni değildir. Bu ulusal sorun, özellikle Kürt halkının kendi yazgısını, Leninci ilkelere göre çözümlemesi sorunu programa konmuştur. Partimiz bu sorunu, Kürt halkının özgürlük, bağımsızlık savaşımını Türkiye halkının, Türkiye işçi sınıfının ilerici demokratik bir düzen, ulusal bağımsızlık, barış için yürüttüğü savaştan, sosyalizm için savaştan ayırmıyor. Aynı savaşmak, «ayır-buyurcu» burjuvazinin, elleri Türk ve Kürt evlatlarının kanına boyanmış olan işbirlikçi burjuva-ağa hükümetlerinin, partilerinin, onların Ame-

rikalı efendilerinin işine yarar. Böyle bir şey, Kürt halkına karşı ötedenberi «özümseme» politikasını, Türkleştirme politikasını süngüyle, ordu birlikleriyle, tepeleme, jandarma birliklerinin Kürt köylerini ateşe vermesiyle uygulanan burjuvazinin, onunla bütünleşen Kürt kökenli beylerin, bunlardan Meclis'e postu sermiş olanlar (ki, bugünkü Mecliste, AP'den, öteki partilerden 157 sayılay vardır) yararlanır. Burjuvazi, MIT goşistleri, Macuları kışkırtıyor. Bunlara karşı savaşımız kesindir. Kürt halkını, bugüne kadar olduğu gibi, peşine takip serüvenlere, kanlı kışkırtmalara kalkacak olanların karşılarına dikileceğiz.

Ulusal azınlıklar sorunuyla sürekli uğraşacak, bu işi, savaşımı örgütleyecek önlemler alınmalıdır. Merkez Komitesine bağlı büro kurulmalıdır.

CEPHE SORUNU:

Ulusal Demokratik Cephe sorunu çok bileşik, dallı budaklı, çözümünü zor bir sorundur. Üstelik, kimilerinin sandığı gibi, geçici bir «politika oyunu» hiç değildir. Her ülkede devrim hareketinin, işçi, köylü, ulusal bağımsızlık hareketlerinin aşamalarına, gelişmelerine göre, güç dengelerine göre, ülkenin ulusal, sosyal niteliklerine göre biçimler alır, adlar alır. Bizim programımızda: Ulusal Demokratik Cephe diye geçer. Böylece savaşın ne üstüne gittiği, aşaması, yakın varacağı, nereye yükseleceği, hangi güçlerin katılabileceği, kime karşı savaşın yürütüldüğü belirtiliyor.

Türkiye'nin bugünkü durumuna ayık gözle bakmak gerek. Ezbere gide-meyiz. Türkiye ulusal bağımsızlığından çok şeyler yitirmiştir. Bu durum, işbirlikçi burjuvazinin, gerici egemen çevrelerin, hükümetlerinin Türkiye'yi emperyalistlerin saldırganlık bloklarına, emperyalist tekellerin örgütlerine; NATO, CENTO gibi, Ortak Pazar gibi örgütlere bağlamış olmasından geliyor. Bu duruma, bu yabancı diktasına karşı memlekette giderek genişleyen, ulusal çapta yoğunlaşmaya başlayan, geniş yığınları kucaklamakta olan bir direniş vardır. İşçi sınıfı bu savaşta ön sıralardadır. Bu savaşa halkın, ulusun geniş katmanlarını çekmek, bunları işçi sınıfının çevresinde

toplamak, baş düşmana karşı toplu çıkmak, ileri, demokratik güçlerin savaşta birliğini kurmak sorunu vardır.

Topraklarımızda, sayısız NATO, Amerikan savaş-saldırı üsleri, atom başlıkları yığınokları, rampaları vardır. Gerici, halk düşmanı hükümetler, çevreler vermiştir bu ölüm harmanlarının kurulduğu toprakları emperyalistlere. Bu ölüm üslerini kuranlar, kurduranlar halkımızın, 40 milyon insanın Azrailidirler. Türkiye toprakları NATO savaş birliklerinin talim meydanı olmuştur. Bu durum, bölgemizde barış ve güvenlik için yıkım ocağıdır. Ordu NATO'nun komutasındadır. Ama harcamaları halkımızın sırtındadır. Bu korkunç tehlikeyi, bu yükü halkımızın üzerinden kaldırmak, ulusal bağımsızlığı geri almak savaşı böylesine ulusaldır.

Barış için savaş, politik havayı yumuşatma savaşımı halkımızın güncel yaşamına, ileri demokratik bir düzen için, bugün faşizme tırmanan NATO'cu hükümeti alaşağı etmek için yürüttüğü savaşın içine girmiştir, onun kopamaz bir parçası olmuştur.

NATO'lara, emperyalist bloklara ülkemizin bağlanmasına karşı, Amerikan köleliğine karşı ilk savaşçı açan, bu savaş bayrağını 30 yıldır elinden bırakmayan biricik parti Türkiye Komünist Partisi'dir. Ulusal bağımsızlık, ileri demokratik atılımlar için, işçi sınıfının, halkımızın kurtuluşu için savaş TKP'nin iliklerine işlemiştir. O, böylesi bir savaşın ateşleri içinde yetişmiştir. Partimizin proleter enternasyonalizmi ilkelere sınıksız bağlılığı dünya barışını canla başla savunmasında somut biçimleriyle görülür. Örneğin, burjuvazi Türk askerlerini Kore'de Amerikan salhanesine sürdüğü zaman bu kanlı hiyanete karşı çıktı: «Memetçik! Silâhını Amerikaya çevir!» dedi. Burjuvazi Türk ordusunu Kıbrıs üzerine sürdüğü zaman: «Memetçik evine dön! Kan dökme!» dedi. Topraklarımızdaki Amerikan ve NATO üslerine karşı işçi sınıfını, halkı biteviye savaşa çağırdı, çağırıyor. NATO ve Amerikan üslerinde çalışan işçilerin grevlerine, NATO, Amerikan ağalığına karşı gençlerin, işçilerin gösteri yürüyüşlerine önyak oldu!

TKP burjuvazinin diktatorasına, emperyalizmin Anayurdumuzdaki konu-

muna, onun baskılarına, emperyalizmin yurdumuzda dayanağı olan gerici güçlere, hükümetlere, bunların halk düşmanı politikalarına karşı ulusal bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük için 57 yıldır savaşıyor. TKP, komünistler bu savaşın en ağır yükünü omuzlarına almışlardır. Bu savaşın 36 yılı burjuva hükümetlerinin uyguladıkları sıkıyönetim, sert terör altında geçmiştir. Bu koşullar altında, TKP, «tek parti» döneminde burjuvaziyle, gericilikle tekteke savaşımıştır. Her zaman anti-emperyalist, anti-feodal, anti-faşist güçlerle güç birliği, cephe birliği kurmak yollarını aramıştır.

Bugünkü koşullarda, cephe sorunu, bunun çözülmesi sorunu kendisini daha kesin ortaya koymaktadır. «Tek parti» aşaması çoktan yellere konmuştur. Politik alana, ileri, gerici birçok partiler çıkmıştır. Bunlar, memlekette iki kampa ayrılan sınıflara, güçlere göre yer almaktadırlar. Aşırı gerici partiler, işbirlikçisinden faşistene kadar bir çizgidedirler. Hepsisi de tekeli, işbirlikçi büyük burjuvazinin, yurdumuzda emperyalizmin konumlarını, çıkarlarını kanla, kurşunla savunuyor.

Halkımızın ezici çoğunluğunun oluşturduğu kampta: İşçi sınıfı, köylü, orta katmanlar, çıkarları emperyalizmle, işbirlikçi burjuvaziyle, aşırı gerici, cumhuriyet ilkelere açıktan saldırı çevrelerle karşı karşıya gelmiş olan ulusal burjuvazi dediğimiz kesim var. Bu kesim CHP ile politik alandadır. Bu partinin de sağ, solu var. Savaşta sallantıları da buradan geliyor. Ama, koşullar onu, faşizme tırmanan işbirlikçi hükümete karşı koymaya zorluyor. İşçi hareketleri, halk direnişleri onu böylesine bir yörüngeye zorluyor. Onun memlekette, Mecliste oldukça oturaklı bir konumu vardır. Sayılacak sayısı bakımından başta gelir. Bu konumuna, gücüne güvenip tek cephe kurmaya gönüllü görünmüyor. Ama olaylar, dayandığı taban, savaşlar, komandoların saldırıları onu, kendisine savaşta dirsek aramaya doğru itiyor. Unutmayalım, CHP gelişen ulusal bağımsızlık, demokrasi, diktatöradan kurtulma direnişlerini kendi kontrolü altında tutmak yolunu izliyor. Biz de, halkın, en başta işçi sınıfının, bu devrimci ana gücün hegemonyasını gerçekleştirmek için savaşıyoruz.

Bu aykırılık, diyorlar, tek cephenin oluşturulmasına engeldir. Değildir.

Gerçekçi olmak gerek. dedik. Nesnel koşulları, gelişmeleri sergiledik. Bu koşullar ve gelişmeler CHP'yi baş düşmana karşı ortak savaşa doğru itiyor. Ona bu yolda adım attırmak, ulusal burjuva kesiminin yalpolmalarını kırmak ona saldırmakla olmaz.

Şimdiye kadar gördüklerimiz, deneyler, ulusal burjuvazinin doğal niteliği, yaradılışı, nasıl diyelim, cıbbiliyeti iki birbirine ayrıklı yönlü olduğunu göstermiştir. O bir yanıyla, ezildiği için emperyalizme karşıdır. İçerde çıkarları büyük toprak ağalarının, işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkarlarıyla çatışıyor. Ama, öte yandan, bu burjuvazi sömürge sınıftan olduğu için işçi sınıfının, emekçi yığınların karşısına dikiliyor. Bu nedenle de, çoğu kez emperyalizmle ve onun içindeki dayanağı işbirlikçilerle uzlaşmalara gidiyor. Türkiye Cumhuriyetinin tarihi bu olgularla doludur.

Bildığımız bir şey vardır: Bu burjuvaziyi hizaya getirebilmek ilerici, devrimci, ardıcıl savaşan güçlerin, en başta işçi sınıfının birliğine, savaşta örgütlülüğüne, Komünist Partisinin Leninci parti olabilmesine, Leninci strateji ve taktik kullanabilmesine, böylece bir programla ortaya çıkmasına, savaşlara atılabilmesine bağlıdır.

İşçi sınıfı dev çıkışlarla politik savaş alanına girmiştir. TKP bu atılım içinde geliyor. «Türkiye'de işçi sınıfı yoktur», «Komünist Partisi yoktur» diyen burjuvazi bugün başka ağız kullanıyor. Demirel dolaştığı yerlerde, basına verdiği demeçlerde, sık sık Komünist Partisi'nden söz ediyor. «Komünist Partisi'ne özgürlük te neymiş? Vermeyiz!» diye bangır bangır bağırıyor. Bu hükümet, komünizmle savaş programına resmen almıştır. Faşizme tırmanan gerici, politik erki elinden kaptırmamak için işçi sınıfına, geniş halk yığınlarına, burjuvazinin ulusal nitelik taşıyan kesimine kanla kurşunla saldıran karma hükümet, komünizm umacılığıyla orta katmanları, bu kesimi korkutmaya çalışıyor. Ama büyük burjuvazi faşist komandoları, panzerli polis ve jandarma birliklerini işçilerin, gençliğin, öğrencilerin, öğretmenlerin, CHP'lilerin üzerine sürmekle, kan akıtmakla geniş yığınların kin ve nefretini üzerine topluyor.

Sınıf savaşları, ulusal bağımsızlık direnişi böylesi bir aşamaya yükselmiştir. Partimiz; TIP'le, TSIP'le savaş ortaklığı kurmak olanaklarını, yollarını arıyor. Onların taktiği TKP'yi görmezlikten gelmektir. Bu boş, çürük bir taktiktir. TKP dünya komünist ve işçi partilerinin kopmaz bir parçasıdır. Berlin Konferansında bu gerçek bir kez daha bütün dünyaya duyurulmuştur. TIP yöneticileri ve yayın organları işçi birliğini savunacak yerde, ters bir tutum alıyorlar. Savaşta birliğe gidecek yerde ayrıcalığa gidiyorlar.

Daha bir olayı vurgulamak gerek. Partimiz, TIP'ı, TSIP'i, yöneticilerini birbirine katmıyor. Bu partilerin tabanıyla tavani arasındaki farkları görüyor. Bunlara hepsini bir çuvala doldurmak yanlıştır. Sonra, bunlar ayrı ayrı partilerdir. Programları, tüzükleri ayırdır. Tek cephe, savaş birliği kurmak, bu cepheye girecek partilerin kendilerini dağıtıp ortadan silinmeleri demek değildir. Bu yoldaki dedikodular dipsizdir. Bunun gibi, bu partilerden kimilerinin, «TKP-R» gibi uydurmacalara, entrikalara, karanlık oyunlara kalkışmaları da, bu oyunu oynamak isteyenlere hiç bir hayır getirmedi. Tersine kendileri parçalandı.

TKP, bu partilerle diyalog kurmak, savaş birliğine gitmek yolunu seçtiğini açıkça, sözlü ve yazılı yayınlarıyla bildirmiştir. Her şey partimizin gelişmesine bağlıdır.

Elbette ideolojik, ilkesel savaşımızdan hiç bir zaman vazgeçecek değiliz. Marksizmi-Leninizmi var gücümüzle savunacağız. Partimizin ideolojik, örgütsel Leninci birliğini daha da kuvvetlendireceğiz.

İlerici devrimci güçlerin eylem birliği, cephe birliği ülküsü giderek, savaşlar içinde yığınları sarmaya başlıyor. Dernekler arasında değişik biçimlerde, faşizme karşı, halk düşmanı hükümetle karşı eylem birliği yolunda gelişmeler vardır. Bu olumlu gelişmeleri partimiz her yönüyle destekliyor, işçi sınıfının birliği için savaş, bütün ilerici, yurtsever güçlerin, örgütlerin işçi hareketinin çevresinde halkalanması savaşımıyla örülmelidir.

Sendikal savaş, Ulusal Demokratik Cephe için savaşın köşe taşlarından biridir. Türk-İş'in başlarına, sarı sendika ağalarına karşı savaş, bizi bu

konfederasyonun tabanında eyleme zorluyor. Tabanı Tunç'ların elinden, burjuvazinin elinden almak savaşı gündeldir.

Yoldaşlar! Bu cephe sorunu, güç birliği konusunu partimizin, Merkez Komitesi'nin ayrıca ele alıp işlemesi, canlı, güncel bir sorun olmuştur. Konferansın kararlarına bu geçmelidir.

DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN SAVAŞ: İşbirlikçi burjuvazi, faşist korması hükümet, halkın, işçi sınıfının çetin savaşlarla elde etmiş olduğu demokratik hakları, ilericilikten yana yasaları, bu arada Anayasada halkın yararına olan maddeleri budayıp gidiyor. Bu zorbalığa karşı savaş genişliyor. Aydınlar, ilericiler yazarlar, avukatlar, öğretmenler, ilericiler örgütler, işçi sendikaları, özellikle DISK bu alanda olumlu çıkışlar yapıyor. Genel grev bunun belirgin biçimi oldu. Demokratik haklar elde etmek, edilenleri savunmak, halk düşmanı düzeni, bu hükümeti alaşağı etmek, yabancı boyunduruğundan, NATO'dan, üstlerden kurtulmak savaşıyla bağlıdır.

Genel ve yerel seçimler geliyor. Meclis ve belediyeler sorunu yine gündeme girdi. Bu sorun ayrıca ele alınmalıdır. Partinin kesin politikası, platformu açık olmalıdır. Geçen seçimlerde TIP yoktu. Bu kez seçimlere katılacağını söylüyor. CHP ile pazarlığa giriyor. Bizimle tek cepheye yanaşmıyor, sözünü bile etmiyor. Biz, elbette ona göre değil, kendi politikamız açısından davranmalıyız. Çok esnek olmalıyız. Konferansa katılan yoldaşlar bu yoldaki düşüncelerini açıklasalar iyi olur.

İşçi grevleri, yığınsal gösteriler, faşist tirmanışa karşı direnişler belediyeler sorununu da politik savaşın odağı içine çekti. Halktan yana, demokratik belediyeler için savaş gündeme girdi. TKP, demokratik ilkelere göre seçilmiş, halktan yana belediyeler için savaşa ayrı bir önem veriyor. Partimizi yığınlara dayamak için bu sorunu gereğince ele almalıyız. Köy muhtarlıkları, köy ihtiyar kurulları sorunu da öyle. İşçi-köylü bağlaşıklığını kurmak için bu zorunludur. Ulusal Demokratik Cephe'nin temellerini atmak ve kurmak için de zorunludur.

Bütün buraya kadar saydıklarımız, şu veya bu ölçüde parti programın-

da yer alıyor. Bütün sorun, onu somut biçimlerle uygulamaktır. Bildiğiniz gibi, partinin I. Kongresinde onaylanan programda kesin yargılar yer alıyordu. O programa konan temel ilkelere bir çoğu bu programda da işlenmiştir. Örneğin. Emperyalistleri memleketten kovmak, ona destek alan gerici güçleri ve hükümeti alaşağı etmek. Cumhuriyet kurmak. Demokratik, ileri bir düzen getirmek. Köklü toprak devrimi yapmak. Derebeyliği, ağalığı kökünden yıkmak. Daha yüksek sosyal bir düzene yolu açmak. «Emekçilerin en yakın ve ertelenmez istemlerini, sorunlarını, halkların demokratik isteklerini çözmek. Bunlar için savaşmak ...» İşçi sınıfının hegemonyasını sağlamak, kazanmak için savaşmak ... Yeni savaş koşullarına göre bu savaş sürdürmek ...

TÜSTAV

Partinin durumu

Partinin bugünkü durumunu, eylemlerini, savaşımını daha açık belirtmek için, önce çok önemli bir olguyu konferansa iletmek gerek. Açıklamayı zorunlu sayıyoruz.

Türkiye Komünist Partisi, partimiz, uzun yıllardır kongre, genel bir forum yapmamıştır. IV. Kongreden bu yana çok uzun yıllar geçmiştir. Bu arada ancak Merkez Komitesi'nin sıra ve olağanüstü Plenumları olmuştur. Zaman aşımı uzundur. Bunun nedenlerini araştırmak, incelemek, söz yok, gereklidir. Bu, partimizin savaş tarihi içinde olmuştur, geçmiştir. Bundan ders çıkarmak zorunludur.

Biz, komünistler, Leninci gerçekçiyiz. Komünist morali her zaman temiz tutarız. Olgular direngendir. Mızrak çuvala sığmaz. Partimiz, uzunca bir süreç, uyuşuk, beceriksiz kalmıştır. Yığınlardan, politik yaşamdan, savaşta kopuk kalmıştır. Bir bakıma erimmiştir. Bu olguyu yalnız nesnel (objektif) koşullara; Burjuvazinin uyguluyageldiği yasaklara, sert baskılara, sıkı-yönetimlere yükleyemeyiz. Burjuvazinin 55 yıl boyunca sürdürdüğü sert terör partinin gelişmesini engellemiştir. Ama bu nedenlerin **hepsi** değildir. Bunun, böylesi bir durumun nedenlerinden biri de partinin genel yö-

netiminin yeteneksizliğidir. Kimi yöneticilerinin, çoğu kez Leninci çizgiden **kaymalarıdır**. Böylesi bir durum, sonsuz sürüp gidemezdi. Buna kesinlikle **son vermek** zorunludur. Silkinmek, partiyi ayağa kaldırmak, onu savaş yörüngesine oturtmak sorunu boylu boyunca karşımıza dikilmişti. Bu, kesinlikle çözüm bekliyen güncel, ertelenemez bir sorun olmuştur.

Biz, komünistler, savaşkan devrimciler, Leninciler geriye değil, ileriye, geleceğe bakarız. Partimizin, işçi sınıfının, halkımızın önünde çetin savaşlar duruyor. Sınıf savaşları artık, sık sık, kanlı, kurşunlu nitelikler alıyor. İşbirlikçi burjuvazi, erki elinde tutan gerici çevreler, faşizme tırmanan karma hükümet ilerici güçlere, en başta işçi sınıfına, gençliğe, halkımıza harp açmıştır. Partimizin bu Konferansı böylesi bir aşamada, böylesi politika ortamda toplanıyor. Konferansın çözümleyeceği güncel sorunlar vardır.

TKP yeni yeni atılımlar içindedir. Uyuşukluktan, kabuğu içinde erimekten kurtulmuştur. Yığınlara iniyor. Savaşların içine dalıyor. Savaşta gereken yerini alıyor. Leninci yörüngesine oturuyor. Örgütsel geliyor. Böylesi bir gelişme süreci içinde TKP'nin, partimizin, politik saygınlığı giderek işçi sınıfı arasında, halk arasında artıyor. Partinin savaş sloganlarının, belgilerinin, politikasının, giderek, yığınlara mal olması TKP'nin gelişmekte olduğunu ortaya koyuyor. İşte biz bu gelişmeye bakıyoruz.

Böylesi bir gelişme, son üç yıl içindeki bu sağlıklı dönüşüm, elbette, kendiliğinden olmadı. Partiyi kör çıkmazdan çıkarmak için Merkez Komitesi Politik Bürosu 24 Mayıs 1973'te çözümleyici kararlar aldı. Partinin yönetiminde değişiklik yaptı. Ve hemen, sıcaklığına, alınan kararları uygulamaya koyuldu. Bu atılım, partimizin tarihinde önemli bir dönüşüm oluyor. Biz, kararların önemini abartmıyoruz. Somut olgulardan söz ediyoruz.

Partinin yönetiminde değişiklik yapmakla iş bitmiyordu. Politik Büro alınan kararları, yapılacak işleri bir sıraya koydu, bunu bir çalışma programına bağladı. Ne dünya bundan 30 yıl önceki dünya, ne Türkiye bundan 40 yıl önceki, diyebiliriz, ne de 10 yıl önceki Türkiye'dir. Buna göre

nereden işe başlanacağı, ana halkanın hangisi olduğu sorunu ortaya çıkıyordu.

Partinin daha IV. Kongresinde, parti programının, tüzüğünün değiştirilmesi kararı alınmıştı. Bu karar, daha sonraları, Merkez Komitesi'nin Plenumlarında ele alındı. Politik Büro 1970'te, bu sürüncemede kalan sorunun çözülmesi için karar almıştır. Parti, karanlıkta, haritasız, pusulasız, yolunu aydınlatan ışiksiz — programsız yürüyemezdi.

İşlenecek, politik alana sürülecek eylem programı memleketin somut durumuna, sınıf savaşlarının aşamalarına göre, dünyadaki gelişmeleri hesaba katarak, Marksçı-Leninci savaş ilkelerine göre hazırlanmalıydı. Lenin, parti programı için: «Partinin bütün eylemlerini, bütün yönleriyle belirler, gösterir. Milyonlarca emekçi yığınlarının ana isteklerini, temel çıkarlarını yansıtır» der. Program, partinin ne istediğini, ne uğrunda savaştığını açık seçik gösterir.

Partinin stratejisi, taktiği, politik yürümesi, çizgisi kesinlik, açıklık ister. Bunlar memleketin somut durumuna göre ayarlanır, sınıf savaşlarının gelişme ve aşamalarına göre ayarlanır. Karşılıklı güçlerin dengesine, bunların yerleşimine göre işlenir. Savaşta yakın ve uzak amaç nedir? Bu aşamalarda kime vuracak, kimi tutacaksınız? Kiminle birlik kuracaksınız? Hangi güçleri yalıtacaksınız? Baş düşman kimdir? Köylü, toprak sorunu, işçi-köylü bağlaşıklığı sorunu boydan boya ortada duruyor. Köyde, kentte hızlı bir ayrışma süreci vardır. Dağılan, yıkılan, ayrışma süreci içinde olan orta katmanlar önemli bir güçtür. Türkiye'de toplumun bu kesimi koca bir denizdir. Bu büyük yığınlar, giderek kabaran dalgalar, marmaralar. Bütün bunlar işçi sınıfının savaşımıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Bunlar, halk savaşımının bileşimine giren başlıca öğelerdir.

Sonra, emperyalizmin hegemonyasından, NATO'nun boyunduruğundan, yeni-sömürgecilik sisteminin kısılcından kurtulmak gibi ulusal bir sorunu halkımızın savaş gündemine girmiştir. Bu savaşın başını, toplumun en ardıcıl, devrimci sınıfı olan, savaşlarda giderek pişen, örgütlenen, bilinçlenen

işçi sınıfı çekiyor. Bu savaşın ön sıralarında işçi sınıfının biricik devrimci partisi olan Türkiye Komünist Partisi yer alıyor. İşçi sınıfının, halkımızın bu dev savaşında kumanda köprüsünde bulunuyor. Olayların akışı bu gerçeği ispatlıyor.

Elimizdeki, bu konferansa sunulan yeni eylem programı, ana çizgilerini sergilemeye çalıştığımız dokuya göre işlenmiştir. Önemli daha bir olayı belirtmek yerinde olur. Program ve Tüzük taslakları, önce parti örgütlerine, hattâ kimi yerde tek tek üyelere, bazı kardeş komünist partilerine sunuldu. Olanaklar ölçüsünde, burada, demokratik santralizm ilkesinin demokrasi yönüne ağırlık verildi. Gelen önerileri, eleştirileri, virgüllüne, noktasına kadar hepsini, Hazırlık Komisyonu bir bir ele aldı, işledi. Program ve Tüzük, böylece parti örgütlerinin, parti üyelerinin kollektif bir ürünü oldu.

Söz yok, yoldaşlar, bu dökümanlar dokunulmaz bir inak (dogma), değişmez bir ilke değildir. Daha da geliştirilebilir. Bu konferansın bir amacı kongreye gitmektir. Elbette, partinin en yüksek organı olan Kongre gereken değişiklikleri yapacaktır. Burada değinmek istediğimiz başkadır. Program, ne kadar iyi de olsa, işlemedikten, ona göre eylem yürütülmedikten sonra hiç bir şey olur. Bu silâhi kullanacak bilek ister. Sözün açıkçası, Türkçesi: Örgüt, kadro gerek!

Politik Büro'nun 24 Mayıs kararlarından biri de budur. Baştan aşağı parti örgütlerini, komitelerini, organlarını oluşturmak. Bunları, tüzük gereğince düzene sokmak, eylemlerle, savaşım içinde ayağa kaldırmak. Parti örgütlerini canlı, savaşkan duruma sokmak. Bunu yapabilmek için kadro gerekti. Oysa kadrolar çok yıpranmış, çok örselenmişti. Başvurulacak kaynak işçi sınıfıydı. Sonra, memlekette işçi sınıfının savaşlarıyla, anti-emperyalist direnişlerle, Marksizm-Leninizm ilke ve ülkülerinin, bilimsel sosyalizm ilkelerinin yayılmasıyla hem işçi sınıfı arasında, hem toplumdaki ilerici güçler arasında, yurtsever, devrimci gençlik arasında, TKP'ye yakın öğeler kümelenmekteydi. Bunlar arasında, Batı Avrupa işçi, öğrenci olarak gidenler bulunuyor. Yepyeni bir kaynak. Çoluk çocuklarıyla bu yığın milyonu buluyor. Bu, kuru bir sayı, hantal bir yığın olmaktan çıkıyor.

Giderek değişik biçimlerde örgütleniyor, bilinçleniyor. Avrupa işçi sınıfının savaşlarıyla bağlanıyor. Bunların gözleri açılıyor. Bunlar bir savaş okulu geçiriyor. Proleter enternasyonalizminin ne olduğunu somut öğreniyor. «Bütün ülkelerin proleterleri, birleşiniz!» belgisini kendisi uygulamaya başlıyor. Alman, Fransız, Yunan, İspanyol, İtalyan işçileriyle grevlere, gösterilere katılıyor.

Parti, Merkez Komitesi, Politik Büro, kalkınmada Avrupa'daki bu dinamizm gücün kaynaklamak, onu örgütlemek işine ayrı bir önem verdi. Savaşta bu güç en iyi bir köprü başı idi. Burada parti kadroları yetiştirmek. Bunları memlekette savaş alanına aktarmak. Bu bir milyon insan Türkiye halkının, işçi sınıfının kopmaz bir parçasıdır. Partinin, Merkez Komitesi'nin bu taktiği bol ürün, bol meyve vermeye başladı. Hem Batı Avrupa ülkelerinde, hem memleket içinde parti örgütlerinin, komitelerinin, parti eylemlerinin gelişmeleri bu taktiğin doğruluğunu gösteriyor.

Partinin kalkınmasında ideolojik savaş, yığınları uyandırma, uyarma, halkın gözlerini açma savaşını örgütlenme işleriyle sınıksız bağlıdır. Partinin sözlü yayın organı, radyosu var. Ama uzun yıllardır Merkez Komitesi'nin gazetesi yoktu. Bu da dağınıklığın, uyuşukluğun bir örneğidir. Partimizin elindeki radyo çok güçlü propaganda ve ajitasyon aracıdır. Ama örgüt olmazsa, bir yanılla topaldır. Oysa gazete, Lenin'in kesinlikle belirttiği gibi, hem kollektif propagandacı, ajitator, hem kollektif örgütleyicidir.

Partinin eskiden, memlekette gizli basılan, gizli çıkan: «Komünist» gibi, «Orak-Çekiç» gibi, «Kızıl İstanbul», «Kızıl Samsun», «Kızıl Eskişehir» gibi ve daha başka merkez ve yerel gazeteleri vardı. Merkez Komitesi, Politik Büro, partimizin savaş geleneklerini iyi değerlendirmek, bunlardan yararlanmak yoluna gitti. Yoldaşlar, partimizin savaş gelenekleri, savaş birlikimleri zengindir. Bu birlikimlerden hem yararlanmak, hem bu birlikimlere kirli tırnaklarını uzatanların ellerini kırmak, bunları korumak partimizin görevidir. Bu alanda partimiz, yolu üzerine çıkan likidatörlere, Maoculara, Traçkistlere, gaşistlere, her soydan ve boydan sahtecilere, ajanlara, provokatörlere karşı sürekli bir savaş yürütmektedir, yürütüyor. Ideolojik alan-

da savaş kıyasıya gidiyor,

Partinin merkez organı, gazetesini çıkarmak kaçınılmaz bir zorunluktur. TKP'nin kalkınmasında, yığınları inmesinde, onları örgütlemesinde, politikasını, devrimci ilke ve ülkülerini yaymasında bu organ — gazete — en güçlü bir silâhtir, bir araçtır. «Atılım» böyle bir silâh, böyle bir araçtır. Bu ad gelişmiş güzel konmamıştır. TKP'nin yeni, geniş, devrimci, Leninist açınımlara, atılımlara geçtiğinin sembolüdür. «Atılım» üçüncü yaşını doldurdu, dördüne girdi. Tirajı arttı. Ama isteklere yetmiyor. Parti komitelerinden bir kaç, «Atılım»ı basıp çoğaltıyorlar. Gene de yetmiyor. Araniyor, okunuyor. Eksiklikleri de vardır. Ama sorun boyunun, boyutunun küçük olması, ayda bir çıkması değildir. İç, içeriği nedir? Eleştiriler geliyor. Kimileri «enine boyuna» uzun yazı istiyor. Çoğunluk gazetesinin geç çıktığından yakınıyor. Yoldaşlar, zorluklarımız çoktur. Partinin boy atmasıyla yeni yeni zorluklar çıkıyor. Eski ölçüler yetmiyor. Sonra, bir şeyi istemekle onu yapmak, gerçekleştirmek arasında diyalektik bir köprü vardır. Köprüyü kurmak iştir. Amacımız, bol tirajlı günlük gazetedir. Neylersin, şimdilik, ayaklarımızı yorganımıza göre uzatmak zorundayız.

«Yeni Çağ» dergisi, partinin silkinme ve kalkınmasına önemli katkıda bulunuyor. Bu, dünya komünist ve işçi partilerinin sürekli, somut bir yardımıdır. Artık «Yeni Çağ»ın yanında yeni, legal dergiler görünmeye başlıyor.

Sevinilecek bir olay daha vardır. Parti üyeleri, militanlar, yavaş yavaş «Atılım»a, radyoya mektuplar, haberler, yazılar göndermeye başladılar. Bu girişimi, bu kaynağı biteviye geliştirmek gerek, Parti örgütleri, üyeleri, tüzük gereği, yayın organlarını haber ve yazılarla beslemek zorundadır. Bu, parti görevidir. Yığınlarla, fabrikalarda, işletmelerde, her yerde hareketlerle, çıkışlarla bağ kurmanın yollarından biri de budur. «Atılım» bu canlı sorun üzerinde biteviye durmaktadır. Parti komiteleri bu sorunu önemle ele almalıdırlar. Yığınlardan, halktan kopuk, tepede, kendi yazar, kendi okur türünden komünist gazetesi, parti yayını olamaz.

Legal, yerel gazeteler partinin yayın alanında önemli rol oynuyor. Bunlar «çekirdekten» yetiştiler. Partinin kalkınmasıyla gelişiyorlar. Partinin legal ve illegal çalışma biçimlerini, yöntemlerini, taktiklerini, giderek daha uyumlu uygulamaya alıyıyorlar. Marksist-Leninist literatüre karşı büyük bir istek, iştah vardır. Unutmuyalım ki, piyasada bu açlığı fırsat bilen vur-guncular, kalpazanlar da az değildir. Sözün kısası, basın ve yayın işle-rine, geniş propaganda ve ajitasyon eylemlerine iyice çeki düzen vermek gerek.

TKP'nin bugünkü durumu, parti içi düzeni, yaşamı, savaşımı bir yandan da kendisini tazeleme, Leninci parti niteliğini oluşturma savaşımıdır. TKP, Türkiye'de bugün en eski, kadroları, örgütleri bakımından en genç, di-rimli bir partidir. 57 yıllık sert savaş koşulları içinde, ağır baskılar altında kadroları bir çok kez değişti, aşındı. Eski kadroların, parti örgütlerinin yerlerine yenileri geldi. Bu yenileme süreci son yıllarda daha da hızlandı.

TKP yığınlara inmekle, onların savaşımına eylemsel katılmakla, işçi sınıfının tabanında, işletmelerde, fabrikalarda örgütlenmekle, sendika-larda çalışmakla Leninci niteliğini tanıtmaya başladı. Sonra TKP, Türkiye'-de emperyalizmin hegemonyasına, NATO'ya, çok uluslu tekellere, bütün bunların yurt içinde dayanağı olan işbirlikçi burjuvaziye, gerici egemen sınıfların, partilerin, bunların hükümetlerinin diktatorasına karşı savaşarak güçleniyor, kalkınıyor. TKP, bütün işçi sınıfına, halkımıza yabancı, parti-mize düşman ters akımlara karşı savaşla gelişiyor.

Leninizm, yüce Lenin'in yapıtları, bizim için, gericiliğe, emperyalizme, burjuvaziye, onların ajanlarına, bozgunculara karşı savaşta, ileri demok-ratik bir düzen için, ulusal bağımsızlık, barış ve sosyalizm için savaşta hiç tükenmez, biteviye esinleyici en güçlü bir kaynaktır. Bu, elimizde en güçlü bir silâhtır.

«Ne Yapmalı?» kitabı Lenin'in temel yapıtlarından biridir. 75 yıl önce yazılmıştır. Ama tazeliğini, bizim için güncelliğini hiç yitirmemiştir. Lenin bu yapıtında, devrimci bilimsel kuramı kılavuz edinen yeni tip bir işçi sınıfı partisinin nasıl olabileceğini, bunun zorunluğunu işleyip ortaya koy-

muştur. Lenin, bilimsel sosyalizmi işçi hareketiyle birleştirme savaşımını başa alır. Bu savaş süregendir. Ideolojik savaşımın ardı arası kesilmez. Her aşamada yeni boyutlar, yeni biçimler alır.

Lenin, «Ne Yapmalı?»nın ıçkapağına Lassal'ın Marks'a yazdığı bir mek-tuptan bir alıntı koymuştur. Bu alıntı canlı, somut bir durumu, olayı veri-yor. Alıntı şöyle: «Parti içi savaşım partiye güç ve canlılık verir, partinin güçsüzlüğüne en büyük kanıt silikliği ve kesin sınırlarının kütleleşmesidir, parti kendisini arındırmakla güçlenir.»

Leninci kuramlar, komünist partisinin örgütsel yapısıyla bütünleşir. Ko-münist Partisinin politik, örgütsel, ideolojik-ülküsül bütünliğini korumak, bu uğurda kesin savaş vermek partimizin vazgeçilmez görevidir.

Bu konferans partimizin güçlenmesi, gelişmesi yönünde yeni bir atılım-dır. Gene bu konferans, geniş, güçlü, yığınsal çıkışlar yapan, toplumun en devrimci gücü olduğunu açık, kesin ortaya koyan işçi sınıfı için, köyün, kentin geniş emekçi yığınları için, ilerici güçler için, halkımızın bugünü ve yarını için, bu yolda verilen savaşlar için olağanüstü önemlidir.

PROLETER ENTERNASYONALİZMİ: TKP her zaman proleter enternas-yonalizmi ilkelerine bağlı kalmış, onu var gücüyle savunagelmıştır. En zor durumlarda bu ilkelere bağlılık partimizi kurtarmıştır. Partimiz yıkılıp git-mekten bu yolla kurtulmuştur. Leninci enternasyonalizm partimiz için kuru lâf değildir. Kardeş komünist partileri TKP'ye dayanışma ve yardımlarını esirgemediler.

Partimiz, komünist ve işçi partilerinin, özellikle sosyalist ülkeler komünist ve işçi partilerinin kongrelerine çağırıldı, bunlara katıldı. Sonra, büyük Danışma Konferanslarının hepsinde yerini aldı. Berlin Konferansının hazırlanmasına, yapılmasına aktif olarak, baştan sonuna kadar katıldı. Ayrıca, Avrupa komünist partilerinin düzenledikleri forumların çalışmalarına, de-legasyonlar göndermekle katıldı. Bazı kardeş partilerle, yüksek, Politik Büro üyeleri düzeyinde karşılaşmalar, görüşmeler yapıldı. Bütün bunlar partimizin kalkınmasına yardım ediyor.

Kardeş komünist partilerle ilişkilerden söz ederken, bunlardan bir kaçının partimize yaptıkları kardeşçe dayanışmayı bu konferansta belirtmeyi bir borç sayıyoruz. Bunlar: Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Almanya Birleşik Sosyalist Partisi, Alman Komünist Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi'dir. Bunların partimize, Türkiye işçi sınıfının, devrimci güçlerinin savaşına yardımları, gösterdikleri dayanışma somuttur. Partimiz bu proletarya enternasyonalizmi dayanışmasına hiç bir zaman gölge düşürmeyecektir. Partimiz, sözünün eri olduğunu ispatlamaya başlamıştır.

Yoldaşlar! Sovyetler Birliği Komünist Partisi, Partimizin gelişmesine, Leninci bir savaş rotası izlemesine her zaman destek olmuştur. Yüce Lenin'in partisiyle TKP arasındaki bağlar her zaman taze, diri kalmıştır. Partimiz, biz, bu tarihsel bağları, devrimci dostluk geleneklerini göz beğimiz gibi koruyacağız.

Sovyetler Birliği, Sovyet devleti tâ kurulduğu ilk günden Türkiye halkına dostluk ve yardım elini uzatmıştır. Büyük komşumuz halkımızın ulusal kurtuluş savaşına her şeyle destek olmuştur. O zamanki Ankara hükümetini ilk ve biricik taniyan gene Sovyetler olmuştur. Lozan'da, emperyalist devletlere karşı Türkiye'yi savunan yine Sovyetler'dir. Sovyetler Birliği Anayurdumuzun politik bağımsızlığı gibi, ekonomik bağımsızlığını da kazanması için en cömert, bencil, çıkarıcı olmıyan, yardımlar yaptı. Türkiye'de modern endüstrinin temelleri: Kayseri, Nazilli kombinalarıyla, Sovyet tekniğiyle, Sovyet uzmanlarının, mühendislerinin yardımıyla otıldı. Gene bunlar gibi, Türkiye'de ağır endüstrinin köşe taşları olan: Seydişehir Aliminyum, İskenderun Demir-Çelik, İzmir Aliğa Rafinerisi, Çayırova Cam Kombinası ve daha başka dev fabrikalar geliyor. Bu yardım sürüyor.

Böylece Anadolu'nun bozkırlarında, en sağır köşelerinde modern endüstri kentleri, güçlü işçi yatakları doğuyor. Sovyetler Birliği bu endüstri yataklarını kurarken hiç bir ayrıcalık istememiştir, hiç bir politik şart koşmamıştır. Hepsî karşılıklı yarar ilkesine dayanıyor. En uzun vadeli, en ucuz krediler sağlamıştır. Sovyetler Birliği, iki ülke arasında iyi komşuluk, sürekli barış ve dostluktan başka bir şey istememiştir.

Sovyetler Birliği, 60 yıldır, sürdürdüğü Leninci barış politikasından hiç bir zaman ayrılmamıştır. SBKP, Sovyet devleti, özel bir ittifak ve olağanüstü bir çabıyla Leonid İliç Brejnev yoldaş bu Leninci barış politikasını sürdürüyor. Silâhlanma yarışının durdurulması, yığınsal insan kırma silâhlarının yasaklanması, kaldırılması, gerginliğin azaltılması sürecinin biteviye sürdürülmesi yolunda Sovyetler Birliği girişimi elinden bırakmamıştır, Sovyetler Birliği barış politikasını komünizm kuruculuğuyla yanyana yürütüyor.

Büyük komşumuzun barış politikası, onun proleter enternasyonalizmi ilkelerine göre tutumu, davranışları Türkiye komünistleri için, her zaman denek taşı olmuştur. Dostu düşmandan ayırmamıza yardım etmiştir.

TKP, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında iyi komşuluk, içten dostluk, karşılıklı yarara dayanan ilişkiler kurulması, Dostluk ve Saldırmazlık Paketi bağlanması için savaşmış, savaşıyor.

Partimiz bu savaşımı sürdürecektir. İşbirlikçi burjuvazi, NATO'ya bağlı gerici hükümetler büyük komşuza en büyük nankörlüğü, halkımıza karşı en korkunç düşmanlığı yapıyor. Bu egemen çevreler yurdumuzu, halkımızı uçurumlara doğru sürüklüyor. Partimiz, halkımızı, bütün ulusu bu büyük tehlikeyi yenme savaşında örgütlemeye bütün gücünü veriyor. Anayurdumuz barış ülkesi, bölgemiz barış bölgesi olmalıdır. Savaşla, halkımız bu büyük amaca ulaşacaktır.

SENDİKALAR-KADINLAR-GENÇLİK: Bu konferansın bir özelliği de, yığın örgütlerinde partimizin girişim ve atımlarının verimsizliği. Komünistler sendikalarda, kadınlarda ve gençlik arasında verimli bir eylem yürütüyorlar. İlerici Kadınlar hareketi, ilerici gençler hareketi, Avrupa'da çalışan, okuyan yurttaşlarımızın kurdukları yığın örgütleri gelişiyor.

İlerici gençlik hareketi, büyük bir gelişme süreci içindedir. Halkımızın ölümsüz büyük komünist Nazım Hikmet'in 75. doğum yıldönümünü kutlama töreni yığınsal politik bir gösteri oldu. İstanbul göğüs kabartan günlerinden birini yaşadı. Spor ve Sergi Sarayı doldu, taşıtı. Bu törene 10

binden fazla insan geldi. Bunda ilerici gençlerin ve kadınların rolü büyüktür.

Yoldaşlar, partimiz geniş gençlik, öğrenci yığınlarını, işçi, köylü, aydın gençliğini örgütlemeye işine ayrı bir önem veriyor. Eskiden «Komsomol»-Komünist Gençlik Örgütü vardı. İlgaldı. Merkez Komitesi, alt örgütleri vardı. Sekter bir kuruluştı. Komsomola girmekle TKP'ye girmek birdi. Parti Merkez Komitesi, «Komsomol-u kaldırdı. Geniş, yığınsal, legal bir ilerici gençlik örgütü kurma kararı aldı. Ama karar, gene doğru dürüst, uzun zaman uygulanamadı. Ancak, partinin yeni atılım dönemiyle bu alanda atılan adımlar gelişmeye, meyvelerini vermeye başladı. Gençlik hareketi, partimizin aktif yedek gücüdür. Partimiz bu gücü bütün olanaklarıyla geliştirecektir. Örgütlenmesine, gelişmesine, Leninci kadrolar yetiştirilmesine, devrimci, atılın genç kuşaklar yetiştirmesine ayrı bir önem verecektir.

Kadın hareketi de yeni bir atılım içindedir. Partimiz, bu hareketi her yönüyle desteklemekle görevlidir, sorumludur. İlerici kadınlarımız büyük bir savaşıma atılıyor. Çok çetin bir savaştır bu. Toplumun yarısı kadın. Ezici çoğunluğu korkunç ezgiler altındadır. Burjuva Anayasasına bakmayın, somut durum kadının eşitsiz durumda olduğunu ortaya koyuyor. Komünistleri, partimizi bu alanda büyük savaşimler bekliyor. Partimize, atılın, aktif, bilinçli kadın yoldaşlar, komünistler yetiştirilm.

Partinin sendikâl çalışmaları önünecektir. Parti örgütleri, komünistler sendikâl harekette rol oynamaya başladılar. Yığınsal, 100 binlik işçi çıkışlarında: 1 Mayıs gibi yarım milyonluk yürüyüşte, gene 500 binlik genel grevde, faşizme karşı özgürlük gösterilerinde parti örgütleri kendilerine düşen bütün görevleri başarıyla yerine getirdiler. Bu gösteri ve direnişlerdeki disiplin, düzen parti örgütlerinin, komünistlerin eliyle, aklıyla, atılım ve özverili savaşlarıyla sağlandı.

Yoldaşlar. Legal ve illegal çalışma yöntemlerini uyarlı, uyumlu yürütmekte olumlu bir gelişme yeni yeni başlıyor. Bu alanda bizi yeni yeni

görevler bekliyor. Parti örgütleri, parti üyeleri yenidir, gençtir. Deneyleri azdır. Kimileri legaliteye, kimileri aşırı gizliliğe kaçıyor. Bu durumu somut eylemlerle ayarlamak gerek. Bunlar örgüt işidir. Kadro politikasıdır. Mili kadrolar yetiştirme işidir.

PARTİ İÇİ DÜZEN: Yoldaşlar, «Parti içi düzen» nedir? En başta, parti çalışmalarında elişçiliğine-artızanlığa son vermek. İş ve görev bölümünü tüzüğe göre uygulamak. Başbozuk, geliş güzel çalışılmaz. Komünist Partisi işçi sınıfının en yüksek politik örgütü, genelkurmaylığı, öncü koludur. Bunu yalnız saymak, tüzüğe yazmakla iş bitmiyor. Parti organlarını gereğince kurmak, bunların saat gibi işlemlerini sağlamak kesinlikle gündemdedir.

Merkez Komitesi'nin: Örgüt, propaganda-ajitasyon, yığın, sekreterlik işleri, seksiyonlar yerlerine oturtulmalıdır. Bu sorunların çözümü geciktirilemez. Merkez Komitesi, Politik Büro bu ayarlamayı güncel, parti içi düzen için zorunlu sayıyor. Partimiz büyüyor, gelişiyor, diyoruz. Eski çalışma ölçüleri, tutucu gelenekler kendiliğinden yıkılıyor. Biz kendiliğinden gelmeci değiliz, buna karşıyız. Artızanlığa son! Kollektif yönetim başka türlü sağlanamaz!

Partimizin atılımları, gelişmesi bize güç veriyor. Konferansımız bu gücü gösteriyor. Bütün engelleri kıracağız. Partide kollektif çalışmayı yürüteceğiz. Partinin yıkılmaz birliğini daha da güçlendireceğiz.

Kardeş partilerle ilişkilerimizi daha örgütlü, daha olumlu yürüteceğiz. Konferansımızı başarıyla bitireceğiz!

Kongreye yeni yeni başarılarla gideceğiz!

Yaşasın TKP!

Yaşasın ŞBK P!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın Leninizm!

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Parti Konferansı'nda yaptığı kapanış konuşması

Yoldaşlar!

Gerçekten Parti Konferansı, çok zor koşullar altında ama düzenli ve uzun boylu bir çalışmayla hazırlandı. Fire, açık vermek için elden gelen bütün konspirasyon, gizlilik yöntemleri uygulandı. Saat gibi işleyen bir konferans düzenlendi. Bu, Partimizin gelişmesini en iyi gösteren somut olaylardan biridir.

Partimizin tarihinde kongreler olmuş, ama kongrelerin bir çoğu doğru kararlar aldığı halde, —bu kararların— bir çoğu uygulanamamıştır. Acemilikler olmuş. Daha doğrusu, tüzüğün konspirasyon ilkeleri çiğnenmiş, bu yüzden Parti Kongrelerinin kararları uygulanmamış, seçilen MK, örneğin IV. Kongreden bir hafta sonra içeri düşmüştür. Bu oldu...

Parti adına, asılan Mesutlar, kurşuna dizilenler adına, parti üyelerine şunu bir kez daha yinelemeliyiz. Parti gizliliğine uyulmazsa, bu olmazsa, yapılanlar oyun kâğıdından evler gibi yı-

kılır gider. Hepsi, -Konferansa katılanlar- kellesini koltuğunun altına almış yoldaşlardır. Parti tüzüğünü, disiplini bilirler. Bunu yineliyorsak ağırımıza gitmesin. Legale bir gün çıkacağız. Bizim yurdumuzda da güneşli günler gelecek, o zaman kongrelerimizi, forumlarımızı önceden halka, kamuoyuna duyuracağız, sere serpe istediğimiz gibi açıkta konuşacağız... Gizlilik başını kuma sokmak değil, savaşabilmek biçimidir. Disiplin bizim anamız, babamız, utkumuzun anahtarıdır.

Yoldaşlar değişik illerden geldiler. İdealimiz büyüktür. Komünizm uğrunda ölürüz deriz, halka özgürlük getirmek için, insanın yaşayacağı özgürlük için canımızı esirgemiyoruz. Böylesi büyük bir savaştır biz komünistlerin savaşı.

Konferans hazırlıkları uzun sürdü. Herkes belgeleri inceledi. Bu da büyük bir başarı. Burada alınan kararların hepsi açıklanamaz. Çoğu açıklanacak. Basına verilmesi yararlı ve konspirasyonu bozmayan kesimleri, halkımıza, basına açıklanacaktır. İşçi sınıfı, partisinin, TKP'nin ne yaptığını duymalıdır, bilmelidir. Biz ona hesap veriyoruz. Halk bilmezse, o zaman bu kararlar işe yaramaz.

Buradaki bütün konuşmaların hepsinde bir nokta, bir düğüm yeri var ki önemli. Hepsi bir şey üzerinde duruyor. Hepsi örgüt sorununa geliyor. Örgüt olursa herşey yaparız. Bunu biraz daha somutlaştırmalı. Örgüt havada değil. Bu "fabrikalar kalelerimizdir" sloganı ile bağlı. Ağır endüstri kollarında, bu işçiler arasında temel örgütler kurmak, onları eylemlere sürmek. Taban örgütleri (hücreler), komiteler partinin temel örgütleri, dayanaklarıdır. Eskiden olduğu gibi olmamalı. Bazan temel örgüt kuruluyordu fabrikalarda. Toplanıyorlardı haftada bir defa. Adem babadan

başlarıydı konuşmaya. Bir defa, bir hücre toplantısında, baktım, bir işçi yoldaş dedi ki: "Ben sekreterim, (toplantılara) taş devrinden başladık, geldik derebeyliğe". Fabrikanın ne zaman kurulduğunu sordum. "Yeni" dedi. Ben de: "sen hâlâ taş devrinde" dedim. Fabrikada ne oluyor? Kim nasıl davranıyor? Ne yapıyor? Güncel savaş nedir? Somut ne yapmalı? Komünist, komite bunlar üzerine eğilmelidir. Partinin politikasını somut uygulamak, yığınlara iletmek...

Profilo!... Çok önemli bir olay. Yineliyorum. Fazla gelmesin. Oraya barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razi olmayacağız işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız. O da fabrikada olur. "Fabrikalar kalemizdir!" belgisinden ayrılmayacağız. Bu tepegözlük değil. Anarşist değiliz. Serüvenci değiliz. Örgüt kuracağız. Kuruyoruz. Grevlerde gösteri yürüyüşlerinde işçilerin yanında olacağız. Komünist sözünün eridir.

Yığının olduğu yere polis burnunu kolay kolay sokamaz. Provokasyon her zaman yapılabilir. Bize uyanık olmak düşer. 1928'de iki arkadaş, İstanbul'da, İstiklâl Caddesinde 1 Mayıs çağrısı dağıttık. Hem dağıtıyor, hem koşuyor, kaçıyorlardık. El kadar bir kağıt için, bir bildiri için 5 yılı göze alıyorduk. Şimdi olanaklar başka. Ama işin çekirdeği fabrika örgütüdür. Parti büyüyor. Sorunlar da. Hâlâ yoldaşlarla çekişiyoruz: Legal ve illegal çalışmayı uyumlaştırmak için. 60 yılından sonra TIP çıktı. Bazı kimseler legale alıştı. Bu, kimilerini pasifliğe, körliğe götürdü. İşin illegal yanı ağır. Legal olanağı kullanmak elbette gerek. Gençlik, kadın, sendika örgütleri var. Hepsi dalcı olmalıdır. Türk-İş'de, sendikalarda, yığın örgütlerinde çalışmayı bilmeliyiz. Orduda olmuyoruz. Orada çalışmanın biçimi daha başka elbet.

Yoldaşların en çok değindikleri örgüt sorunudur. Kürt sorunu da var. Ne olursa olsun. Ama her şeyin başı yine de parti örgütüdür. Onunla başarılı oluruz. Bu, kararlara geçmelidir.

İkinci özellik. Konferans, Komünist Partisi'nin giderek Leninçiliklere oturduğunu, lâf değil, iş yaptığını gösterdi. Bu, büyük bir kazanım. Bunu geliştireceğiz.

Sonra proleter enternasyonalizmi sorunu vardır. Proletarya enternasyonalizmini biz Berlin'de, Avrupa Komünist Partilerinin toplantısında, dobra-dobra koyduk. Partimizin varlığını biz kendi savaşımızla diğer komünist partilere ispat ediyoruz. Daha da edeceğiz.

Üzerinde kıvançla durulan bir sorun da, Partimizin saygınlığının arttığıdır. Parti belgilerinin yığınlara malolması gökten inmedi, savaşla, savaşla oldu. Savaşacağız. Düşmana diz çöktüreceğiz.

Burjuvazi, gericiлик, bize değil özgürlük, nefes su bile vermez. Cezaevlerinde öyledir. Politik alanda da öyle. İşçi sınıfı 5 milyonu aştı. "TKP'ye özgürlük" belgisi yayıldı. Demirel bağırıp çağırıyor. Elinde olsa bizi boğar. Faşist komandoları, elindeki bütün ezgi araçlarını üzerimize sürdü. Biz örgütlülikle, Leninci disiplinle buna karşı yürüyoruz. İlerledik, ilerliyoruz!

Boylesi bir konferanstan yüz akı ile çıktık...

TKP MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın Yunanistan Komünist Partisi MK organı «Rizospastis» gazetesine muhabirine verdiği demeç

Soru: Türkiye'deki son durum nedir, politik gelişmeler nasıldır?

Yanıt: Memlekette çok yönlü bir bunalım derinleşiyor ve sertleşiyor. Bu bunalım ekonomik, sosyal ve politik alanda kendini gösteriyor.

Gerici egemen çevreler ve onların çatıştırdığı gerici-faşist karması koalisyon hükümeti bu bunalımın içinden sert bir terör ve faşizme tırmanma yöntemleriyle çıkmak çabasıındadır. Terör en başta işçi sınıfına, ilerici, yurtsever güçlere yöneliktir.

Buna karşı işçi sınıfının öncülüğünde bütün ulusal, demokratik güçler emperyalizme, NATO'ya, yerli işbirlikçilerine, büyük sermayeye ve toprak ağalarına karşı sınıfsal, ulusal bir kurtuluş savaşı yürütüyorlar.

Soru: Bu aşamada partinizin durumu, konumu ve tutumu nedir?

Yanıt: Partimiz, TKP, gerek ideolojik ve gerekse örgütsel bakımlardan

bu sınıfsal ve ulusal savaşının başını çekiyor. Partimizin stratejisi ve taktiği memleketi emperyalizmin, işbirlikçilerinin egemenliğinden kurtarmaya, ileri demokratik bir düzen yaratmaya yöneliktir. Bu amaçla, partinin önünde duran görev, bütün demokratik ilerici, yurtsever güçleri bir araya getirmek, ulusal demokratik cephede birleştirmektir.

Bunlar, partimizin son Konferans'ında bütün yönleriyle işlendi. Konferans bu amaca ulaşmak için kesin kararlar aldı.

Soru: Anlaşıldığına göre, partinizin yeni bir Konferans'ı yapılmıştır. Bu Konferans'ın yapıldığı yer ve ayrıntıları üzerinde bize bilgi verebilir misiniz?

Yanıt: Partimizin Konferans'ı Anadolu'nun göbeğinde, Konya ilinde yapıldı. Bütün parti örgütleri, tüzük gereğince Konferans'a katıldı.

Konferansımız, büyük bir başarıyla sonuçlandı. Partimizin Leninci birliği daha da pekişti. Delegeler parti MK'nin raporunu, platformunu ve bütün belgelerini tartışılar ve alkışlarla onayladılar. Partinin yeni Program ve Tüzüğü'nü, MK'nin politikasını ve çalışmalarını oy birliğiyle onayladılar. Konferans MK'ni, Politik Bürosu'nu ve Genel Sekreter'i yine oy birliği ile onayladı.

Konferans'ın özelliklerinden biri de partimizin proletarya enternasyonalizmine bağlılığını bir daha ve açıkça belirtmesidir.

Konferans dünya komünist ve işçi hareketinin birliğinin Marksçı-Leninci ilkeler temelinde güçlendirilmesi için partimizin elinden gelen çabayı harcamasını görev olarak belirledi.

Muhabir: Yanıtlarınıza çok teşekkür ederiz, savaşınızda size yeni başarılar dileriz.

İ. Bilen yoldaş: Biz de Yunanistan Komünist Partisi'ne çetin savaşında başarılar dileriz.

TKP Yayınları

**Türkiye Komünist Partisi,
"PROGRAM"**

**Türkiye Komünist Partisi,
"TÜZÜK"**

LENİN (Biyografisi)

BÜYÜK OKTOBR 50 YAŞINDA

BİLİMSEL KOMÜNİZM

V.I. Lenin, "İKİ TAKTİK"

**NÂZİM HİKMET,
BÜTÜN ESERLERİ
(Şimdiye kadar 8 cilt çıkmıştır)**

İ. Bilen, "ÇETİN SAVAŞ"

S. Üstünel, "GÜNEŞLİ DÜNYA"

**S. Üstünel,
"TÜRKİYE OLAYLARI"**

S. Üstünel, "SAVAŞ YOLU"

S. Üstünel, "GÜNÜMÜZDE TKP"

**A. Saydan, "SINIF SAVAŞINDA
YENİ AŞAMA"**